

„DNB Latvijas barometra” apraksts

„DNB Latvijas barometrs” ir Latvijas iedzīvotāju noskaņojuma, viedokļu un attieksmes pret dažādiem sociāliem, ekonomiskiem u.c. jautājumiem pētījums, kurš ietver arī dažādu sfēru pazīstamu ekspertu vērtējumu un cēloņsakarību analīzi.

„DNB Latvijas barometrs” tiek veidots katru mēnesi, un tajā tiek pētītas konkrētā brīža aktuālākās norises. Paralēli katrā no aptaujām sabiedrībai tiek uzdots arī indikatoru jautājumu kopums, kas norāda uz vispārējā sabiedrības noskaņojuma izmaiņām.

Dati tiek iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi katru mēnesi tiek aptaujāti ne mazāk kā 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā. Izlase ir reprezentatīva attiecībā pret ģenerālo kopumu. Pētījuma statistiskā kļūda kopējiem atbilžu sadalījumiem nepārsniedz + / - 3% robežas.

„DNB Latvijas barometra” Nr.81 satura rādītājs

Informācija par „DNB Latvijas barometru” 1

I DAĻA - INDIKATORI

Kopējais sabiedrības noskaņojums 3

Tagadnes un nākotnes vērtējums 3

Kopējās situācijas attīstības vērtējums 4

Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums 4

Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums 6

Iespēju atrast labu darbu vērtējums 7

Valdības darba vērtējums 7

II EKSPERTU KOMENTĀRI PAR INDIKATORIEM

Margarita Dunska, Raita Karnīte, Agnese Rutkovska, Klāvs Sedlenieks, Ieva Strode 8

III DAĻA – KULTŪRA UN IZKLAIDE

Atvēlētie līdzekļi izklaides un kultūras pasākumu apmeklēšanai 12

Brīvā laika pavadīšanas paradumi 13

Iedzīvotāju kultūras patēriņš 14

Apmierinātība ar Latvijā pieejamiem kultūras pasākumiem 15

Uzskati par Latvijas kultūras panākumiem pasaulē 16

IV DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR KULTŪRU UN IZKLAIDI

Diāna Čivle, Jānis Daugavietis, Margarita Dunska, Valts Kalniņš, Raita Karnīte, Dace Melbārde, Dita Rietuma,
Ieva Romanova, Agnese Rutkovska, Klāvs Sedlenieks, Ieva Strode 17

PIELIKUMI

Aptaujas tehniskā informācija 23

Aptaujā izmantotā anketa 24

Atbildes uz jautājumu: „Lūdzu, nosauciet vienu kultūras pasākumu, kuru šovasar īpaši gaidāt un plānojat noteikti apmeklēt
– lūdzu, miniet pasākuma nosaukumu, vietu, laiku!” 27

„DNB Latvijas barometra” Nr.81 vajadzībām veikto aptauju tehniskā informācija

Aptaujas dati iegūti pētījumu centra SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā laika posmā no 08.05.2015. līdz 21.05.2015. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās, tika aptaujāts 1001 respondents vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā.

I DAĻA – INDIKATORI

„DNB Latvijas barometra” Nr.81 galvenie rezultāti

Saskaņā ar „DNB Latvijas barometra” Nr.81 datiem iedzīvotāju noskaņojums, salīdzinājumā ar aprīli, maijā ir nedaudz uzlabojies: Kopējā noskaņojuma indekss ir par vienu punktu augstāks. Raksturojot izmaiņas apakšindeksos, vērojams, ka visbūtiskāk maijā pieaudzis Kopējās situācijas attīstības, Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības un valdības darba vērtējums, bet visvairāk pasliktinājies darba izredžu vērtējums.

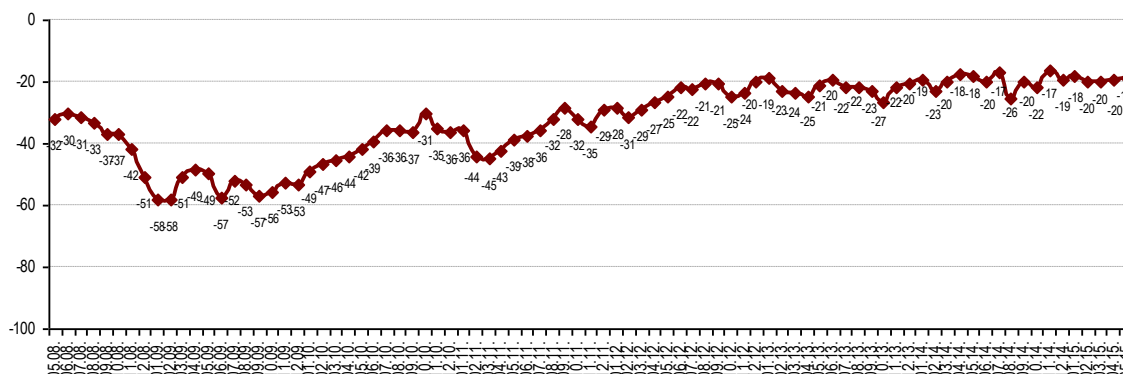
- Aptuveni trešdaļa (32%) aptaujas dalībnieku atzīmēja, ka **situācija Latvijā kopumā attīstās** pareizā virzienā. To, ka situācija attīstās nepareizā virzienā, norādīja 46%. Salīdzinot ar aprīli, maijā Kopējās situācijas attīstības vērtējuma indekss ir pakāpies no -18 līdz -14.
- Nedaudz mazāk kritiski kā pirms mēneša maijā iedzīvotāji vērtējuši **pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli**: vērtējuma indekss maijā ir -30 (aprīlī tas bija -32). Kopumā 4% atzina pašreizējo ekonomikas stāvokli par labu (aprīlī: 1%), bet par sliktu to uzskatīja 51% (aprīlī: 51%).
- Salīdzinot 2015.gada aprīļa un maija aptauju datus, jāsecina, ka **Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu** virziena indekss ir nedaudz pasliktinājies (no -14 līdz -15). Uz Latvijas ekonomiskās situācijas uzlabošanos norādīja 15% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju, bet uz pasliktināšanos – 30%.
- Nedaudz kritiskāk kā pirms mēneša iedzīvotāji bija noskaņoti, prognozējot **Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstību**: indekss ir samazinājies no -4 līdz -5. 20% respondentu atbildēja, ka Latvijas ekonomiskā situācija pēc gada būs uzlabojusies. To, ka situācija būs pasliktinājusies, atzīmēja 25%
- Būtiskas izmaiņas maijā, salīdzinot ar aprīli, nav vērojamas **pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa** vērtējumā: gan aprīlī, gan maijā indekss bija -13. Pašreizējo ģimenes materiālo situāciju par labu maijā uzskatīja 12%, bet par sliktu - 32%.
- Optimistiskāki nekā pirms mēneša iedzīvotāji bijuši, **prognozējot ģimenes materiālo stāvokli pēc gada**: vērtējuma indekss ir pakāpies no +3 aprīlī līdz +6 maijā. To, ka ģimenes finansiālā situācija pēc gada būs kļuvusi labāka, norādīja 23%, bet uzskatu, ka tā būs pasliktinājusies, pauda 12%.
- Vērtējot **iespējas Latvijā atrast labu darbu**, pozitīvi noskaņoti bija 5%. Vairākums (66%) respondentu izredzes Latvijā atrast labu darbu uzskatīja par sliktām. Darba izredžu indekss maijā, salīdzinot ar aprīli, ir pazeminājies no -43 līdz -45.
- Pozitīvu vērtējumu **valdības darbam** maijā sniedza 22% respondentu, bet negatīvi noskaņoti bija 70%. Valdības darbs kopumā maijā vērtēts atzinīgāk nekā pirms mēneša (indekss ir pakāpies no -36 līdz -33).

Mēneša laikā notikušās izmaiņas (04.2015.-05.2015.)	
KOPĒJIE INDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējā noskaņojuma INDEKSS	+1
Tagadnes vērtējuma INDEKSS	+1
Nākotnes vērtējuma INDEKSS	0
APAKŠINDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	+4
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējums	+2
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums	-1
Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes	-1
Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	0
Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes	+3
Darba izredžu vērtējums	-2
Valdības darba vērtējums	+3

Tabulā attēlotas mēneša laikā notikušās izmaiņas (starpība punktos) "DNB Latvijas barometra" ietvaros mērītajos indeksos. Visi indeksi var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Kopējais sabiedrības noskaņojums

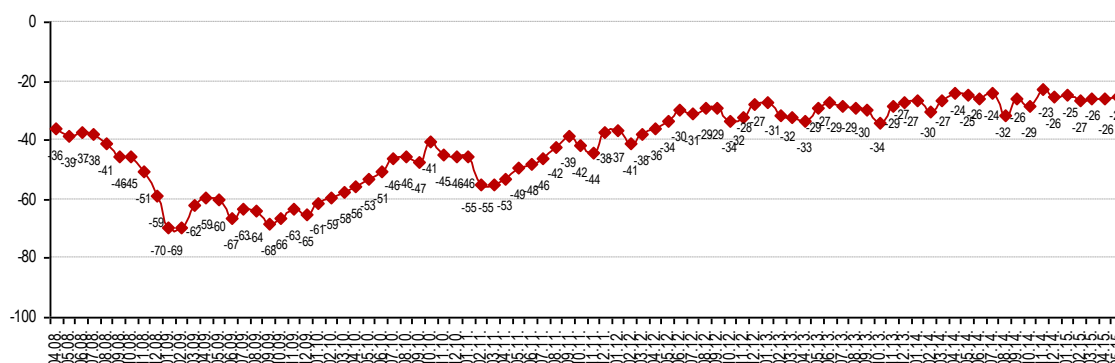
Kopējā noskaņojuma INDEKSS

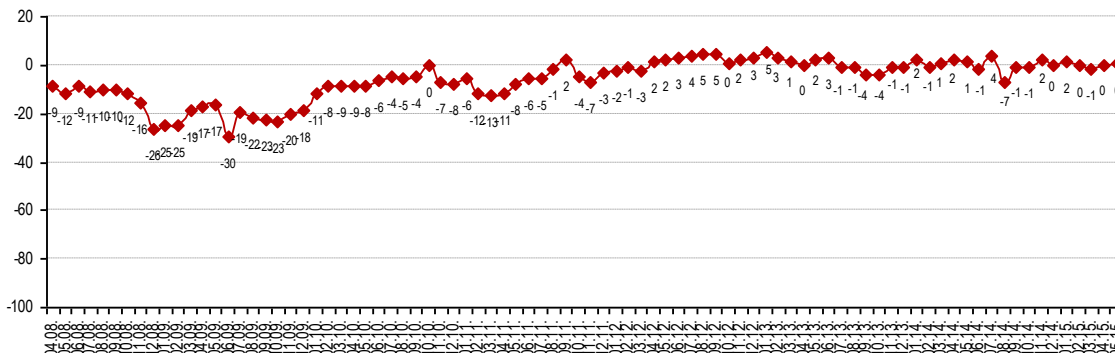
2015.gada maijā, salīdzinot ar aprīli, iedzīvotāju noskaņojums ir nedaudz uzlabojies: Kopējā noskaņojuma indekss ir pakāpies no -20 aprīlī līdz -19 maijā.

Tagadnes un nākotnes vērtējums

Tagadnes vērtējuma INDEKSS

Nākotnes vērtējuma INDEKSS

Raksturojot vērtējuma izmaiņas Tagadnes un Nākotnes vērtējuma indeksos, vērojams, ka Tagadnes vērtējuma indekss mēneša laikā ir nedaudz pakāpies (no -26 līdz -25), bet Nākotnes vērtējuma indekss ir palicis nemainīgs (gan aprīlī, gan maijā: 0).

Kopējā noskaņojuma indekss ir aprēķināts, balstoties uz „DNB Latvijas barometrā” iegūtajiem rādītājiem par iedzīvotāju attieksmi pret kopējo situāciju Latvijā, valdības darbu, ekonomikas stāvokli un tā attīstības tendencēm, darba iespējām, kā arī iedzīvotāju materiālā stāvokļa pašvērtējumu. Kopējā noskaņojuma indekss ir iegūts no 8 apakšindeksiem, kas detalizētāk analizēti tālāk materiālā. Indekss var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Tagadnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 6 apakšindeksiem (kopējās situācijas attīstības vērtējuma, pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma, ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena, pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma, darba izredžu vērtējuma un valdības darba vērtējuma indeksa).

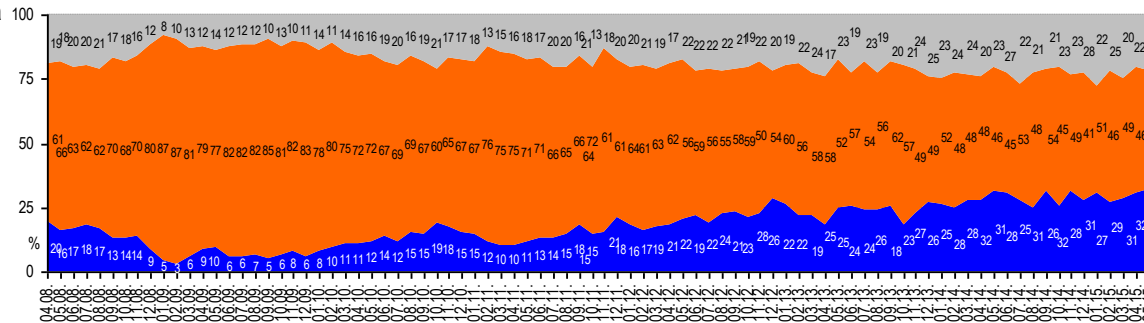
Nākotnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 2 apakšindeksiem (Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes un ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes).

Kopējās situācijas attīstības vērtējums

Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

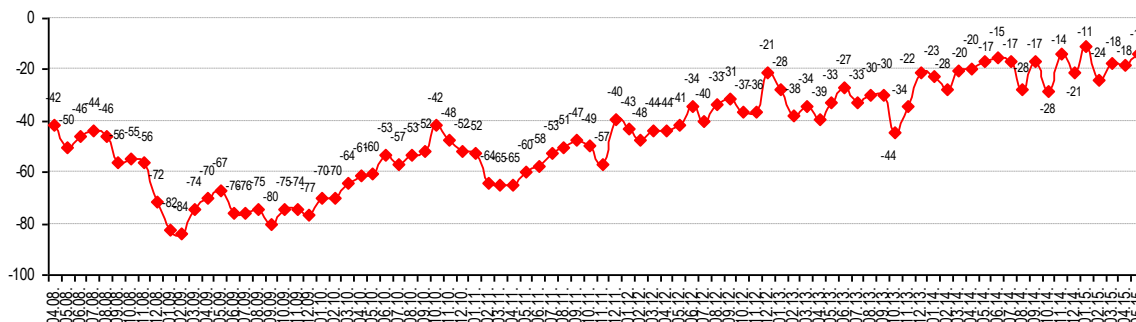
Grūti pateikt
Nepareizā
Pareizā

Visi respondenti

Kopējās situācijas attīstības vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

„DNB Latvijas barometra” Nr.81 rezultāti liecina, ka 32% respondentu maijā uzskatīja, ka Latvijā situācija kopumā attīstās pareizā virzienā (aprīlī: 31%). To, ka situācija attīstās nepareizā virzienā, norādīja 46% (aprīlī tā domāja 49%). Kopējās situācijas attīstības vērtējuma indekss mēneša laikā ir pakāpies no -18 līdz -14.

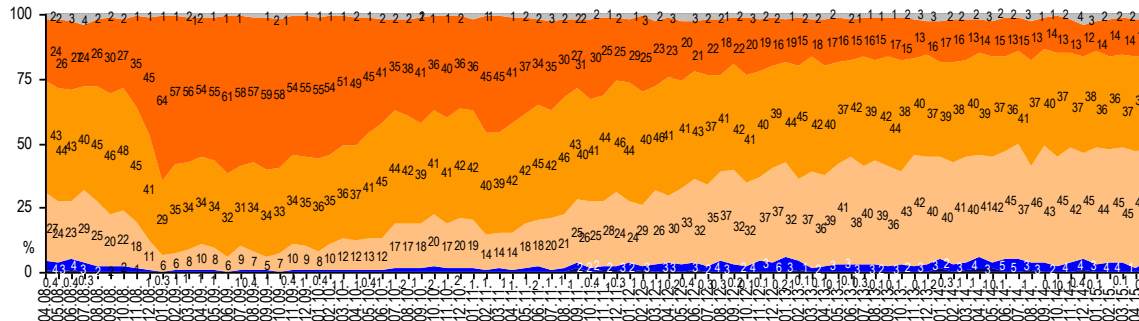
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums

Pašreizējā Latvijas ekonomiskā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli?
Vai, Jūsaprāt, tas ir...

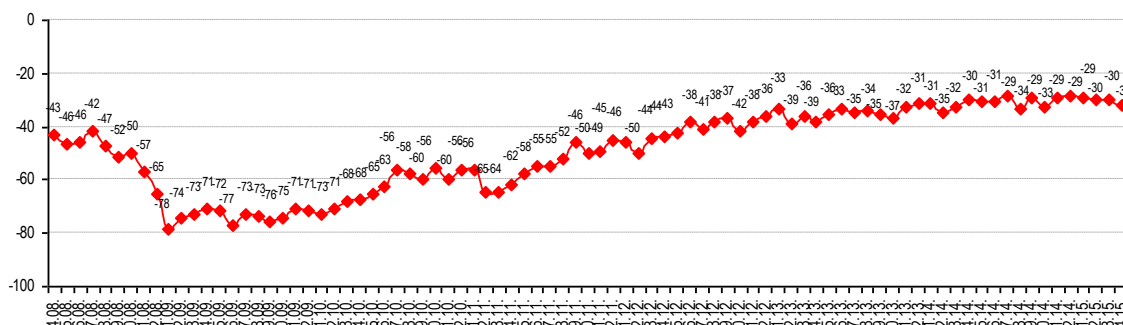
Grūti pateikt
Ļoti slikts
Drīzāk slikts
Viduvējs
Drīzāk labs
Ļoti labs

Visi respondenti

Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Nedaudz optimistiskāki nekā pirms mēneša iedzīvotāji bijuši, vērtējot pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli: kopumā 4% atzina to par labu (aprīlī: 1%), bet par sliktu to uzskatīja 51% (aprīlī: 51%). Atbildi „viduvējs” atzīmēja 43% (aprīlī: 45%). Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma indekss maijā ir -30 (aprīlī: -32).

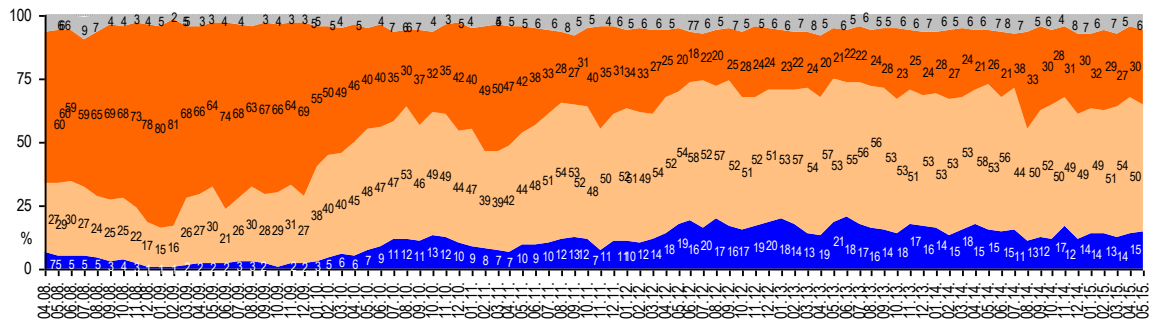
Apakšindeksi atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, kur daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums - ar koeficientu 1. Līdz ar to indekss var svārstīties robežās no +100 līdz -100.

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums

Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

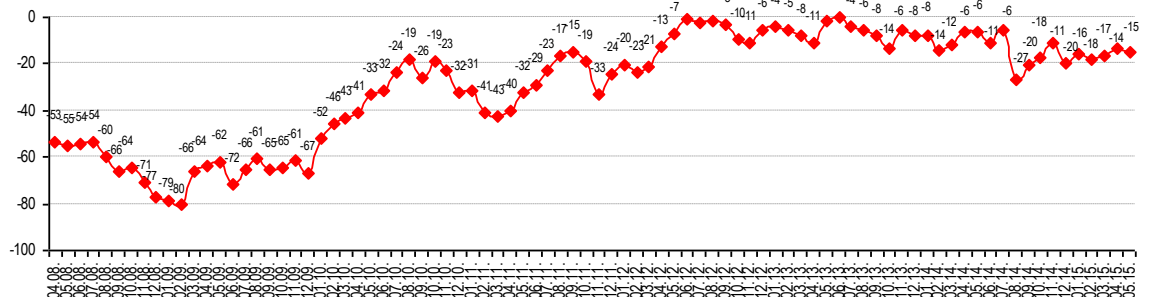
Grūti pateikt
Pasliktinās
Nemainās
Uzlabojas

Visi respondenti

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS

Visi respondenti

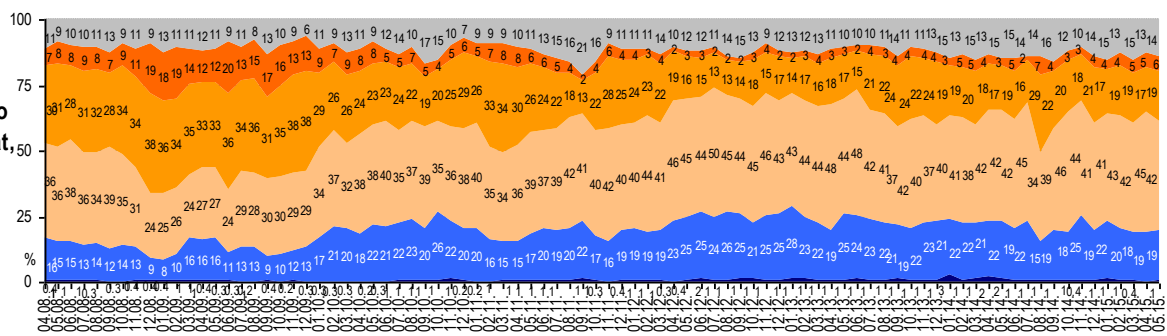
Saskaņā ar aptaujas datiem 15% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka Latvijas ekonomiskā situācija šobrīd uzlabojas (aprīlī: 14%). Pretēju viedokli (ka situācija pasliktinās) pauda 30% (aprīlī: 27%). Visbiežāk (50%) respondenti uzskatīja, ka ekonomiskā situācija nemainās (aprīlī: 54%). Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss ir nedaudz pasliktinājies: no -14 aprīlī līdz -15 maijā.

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognoze

Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

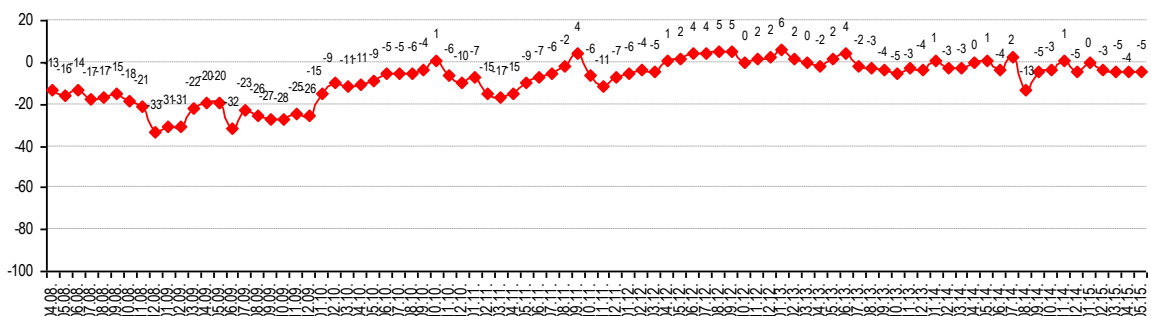
Grūti pateikt
Ievērojami pasliktinājies
Drīzāk pasliktinājies
Nebūs mainījies
Nedaudz uzlabojies
Ievērojami uzlabojies

Visi respondenti

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Visi respondenti

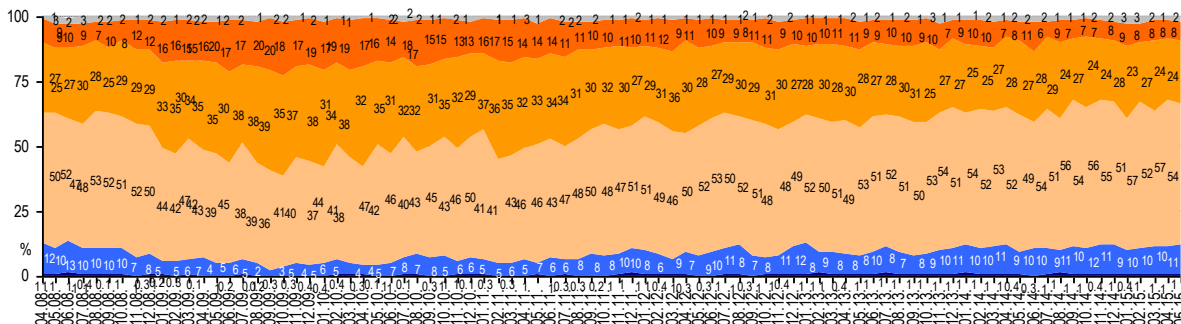
Nedaudz kritiskāk nekā pirms mēneša iedzīvotāji bija noskaņoti, prognozējot Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstību: indekss ir samazinājies no -4 līdz -5. Kopumā katrs piektais (20%) respondents norādīja, ka Latvijas ekonomiskā situācija pēc gada būs uzlabojusies. To, ka situācija būs pasliktinājusies, atzīmēja 25%, bet 42% uzskatīja, ka tā nebūs mainījies.

Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

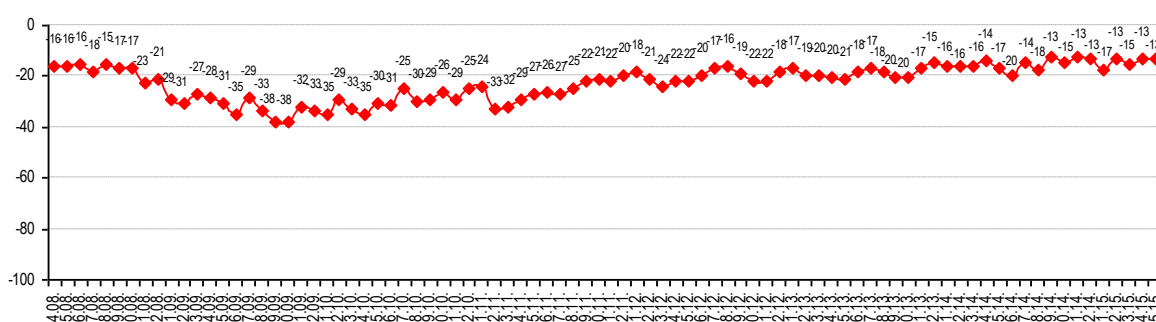
Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

- Grūti pateikt
- Ļoti slikts
- Drīzāk slikts
- Viduvējs
- Drīzāk labs
- Ļoti labs
- Visi respondenti

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

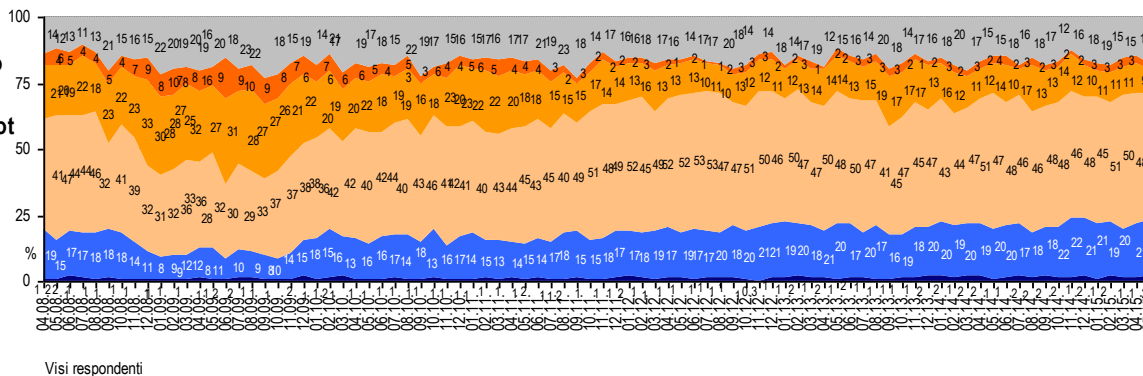

2015.gada maijā savas ģimenes pašreizējo materiālo situāciju kā labu vērtēja 12% (aprīlī: 11%), bet kā sliktu - 32% (aprīlī: 32%). Nedaudz vairāk kā puse (54%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskatīja, ka viņu ģimenes materiālais stāvoklis ir „viduvējs” (aprīlī šo atbildi atzīmēja 57%). Gan aprīlī, gan maijā pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss bija -13.

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognoze

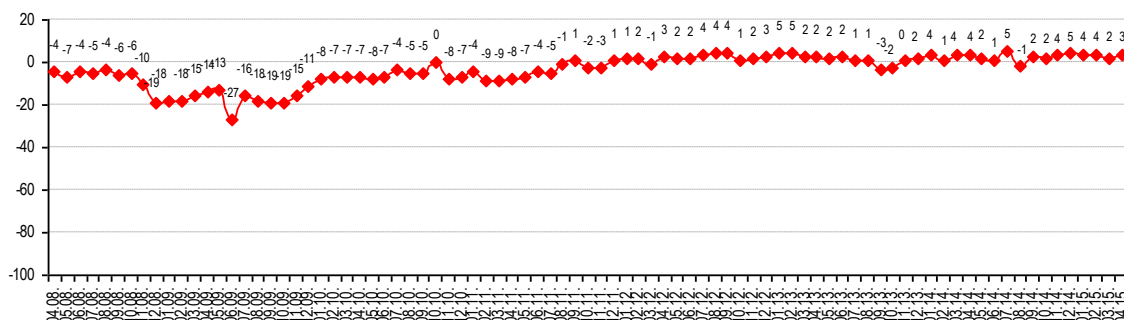
Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

- Grūti pateikt
- Ievērojami pasliktinājies
- Drīzāk pasliktinājies
- Nebūs mainījies
- Nedaudz uzlabojies
- Ievērojami uzlabojies
- Visi respondenti

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Visi respondenti

Optimistiskāki nekā pirms mēneša iedzīvotāji bijuši, prognozējot ģimenes materiālo stāvokli pēc gada: vērtējuma indekss ir pakāpies no +3 aprīlī līdz +6 maijā. Uzskatu, ka ģimenes finansiālā situācija pēc gada būs uzlabojusies, pauda 23% (aprīlī: 21%), bet uz pasliktināšanos norādīja 12% (aprīlī: 14%). To, ka situācija pēc gada nebūs mainījies, maijā norādīja 48% (aprīlī: 50%).

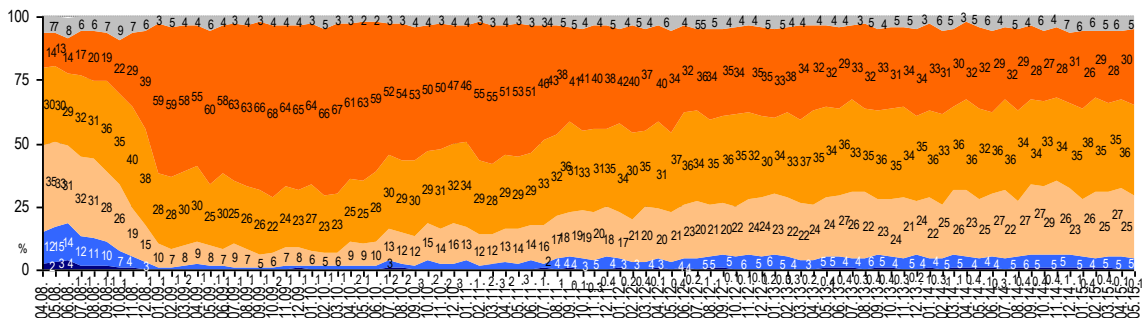

Iespēju atrast labu darbu vērtējums

Kādas, Jūsuprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsuprāt, tās ir...

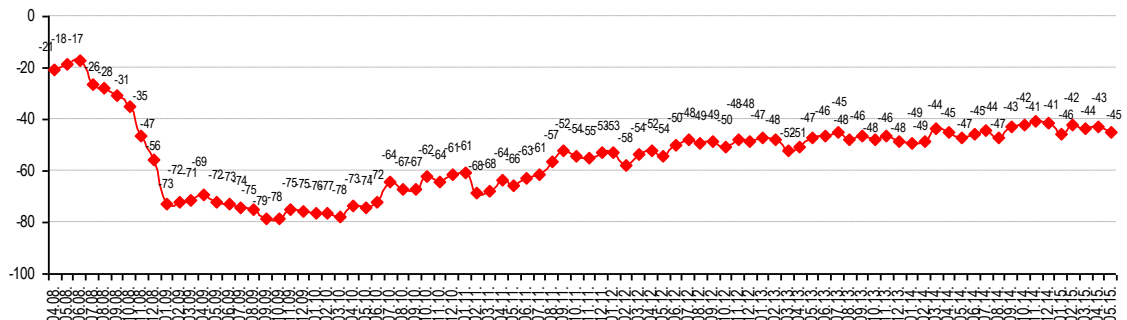
- Grūti pateikt
- Ļoti sliktas
- Drīzāk sliktas
- Viduvējas
- Drīzāk labas
- Ļoti labas

Visi respondenti

Darba izredžu vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

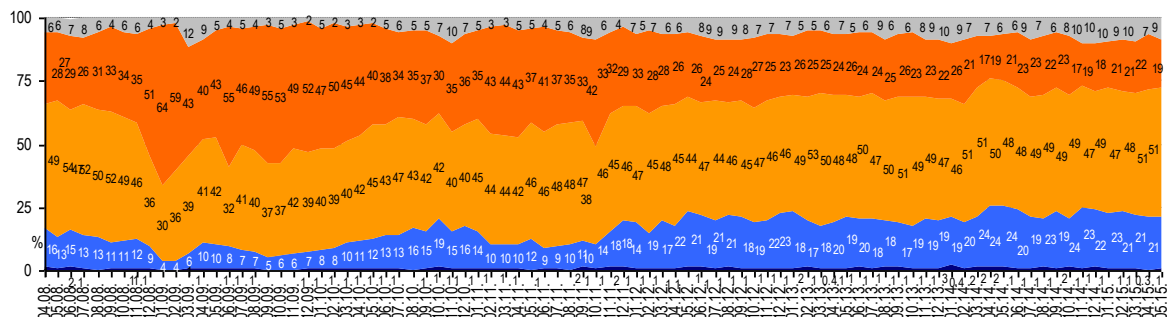
Vērtējot iespējas Latvijā atrast labu darbu, pozitīvi noskaņoti bija tikai 5% (aprīlī: 5%). Vairākums (66%) respondentu izredzes Latvijā atrast labu darbu uzskatīja par sliktām (aprīlī: 63%). Kā „viduvējas” darba atrašanas iespējas vērtēja 25% (aprīlī: 27%). Darba izredžu indekss maijā, salīdzinot ar aprīli, ir nedaudz pazeminājies (no -43 līdz -45).

Valdības darba vērtējums

Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

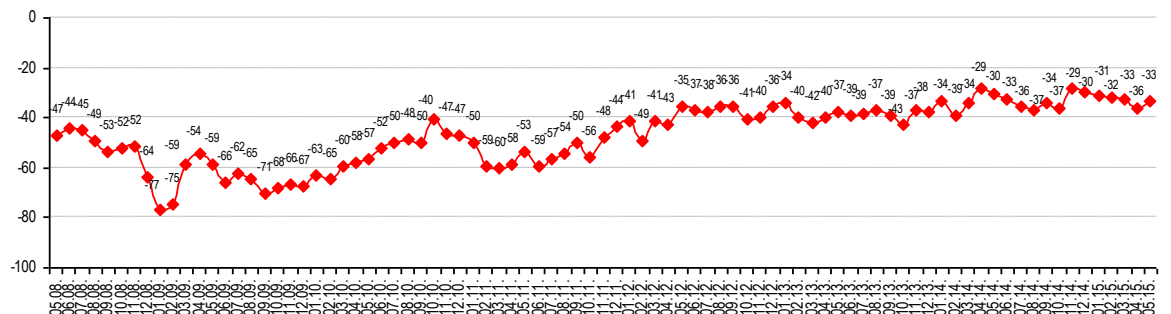
- Grūti pateikt
- Pilnībā neapmierināts
- Drīzāk neapmierināts
- Drīzāk apmierināts
- Pilnībā apmierināts

Visi respondenti

Valdības darba vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Pozitīvāks nekā pirms mēneša maijā ir kļuvis valdības darba vērtējums: indekss ir pakāpies no -36 līdz -33. Kopumā atzinīgu vērtējumu valdības paveiktajam sniedza 22% (aprīlī: 21%), bet neapmierinātību ar valdības darbu pauda 70% (aprīlī: 73%).

II DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR INDIKATORIEM

Margarita Dunska, Dr.oec., Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātes asoc. profesore

Maija mēneša aptaujas rezultāti īpaši neatšķiras no iepriekšējām aptaujām – iedzīvotāju noskaņojums svārstās un kopumā turpina būt vairāk negatīvs nekā pozitīvs, neskatoties pat uz to, ka kopējā noskaņojuma indekss ir uzlabojies par vienu punktu. Salīdzinot ar pēdējo mēnešu aptaujām, vērtējumu izmaiņu virziens apakšindeksu griezumā ir saglabājies – tāpat var novērot dažādu indikatoru izmaiņas uz abām pusēm: gan uz augšu (kopējās situācijas attīstības vērtējums, ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes, valdības darba vērtējums), gan uz leju (ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējumus, ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes, darba izredžu vērtējumus). Salīdzinot ar ilgāku laika periodu, var secināt, ka aptauja neatšķiras arī ar katra gada novērojumu – tuvojoties vasarai, noskaņojums kopumā uzlabojas. Tas noteikti ir saistīts gan ar psiholoģisko faktoru, gan ar materiālās dabas faktoru ietekmi, piemēram, dažādu sezonas darbu iespējām, apkures sezonas beigām u.c. Visvairāk (par 4 punktiem) uz pozitīvo pusi mainījies kopējās situācijas attīstības vērtējums - šoreiz 32% aptaujāto atzīmēja, ka situācija attīstās pareizā virzienā. „DNB Latvijas barometra” pētījuma laikā kopš 2008.gada vēl tikai 2 aptaujās (abas 2014.gadā) bija tik augsts šādu atbilžu īpatsvars. Vienmēr situācija tiek vērtēta daudz negatīvāk. Jautājums: vai kādreiz varēsim runāt arī par situācijas vērtējuma pozitīvajiem indeksiem? Vērtējuma indekss pakāpeniski, īpaši no 2013.gada, uzlabojas un tagad jau ir -14 punkti, kas ir viens no augstākajiem rezultātiem, bet tomēr vēl ir negatīvs! Var pieminēt, ka no visiem apakšindeksiem tikai ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss pēdējos 4 gados ir pozitīvs, kā arī tuvu 0 ir kopējais nākotnes vērtējuma indekss. Tāpēc vēl joprojām jānorāda, ka noskaņojums sabiedrībā ir pietiekami pesimistisks.

Raita Karnīte, SIA EPC valdes locekle

Atšķirībā no iepriekšējiem periodiem, kad nākotnes attīstības vērtējumi parasti bija labāki nekā esošās situācijas vērtējumi, jaunākajā „DNB Latvijas barometra” pētījumā negatīvas iezīmes parādās tieši nākotnes vērtējumā. Rādītāju izmaiņas ir nenozīmīgas, un var uzskatīt, ka sabiedrības viedoklis par esošās situācijas stabilitāti nav mainījies. Piemēram, kopējais nākotnes vērtējuma indekss maijā tāpat kā aprīlī ir nulle, kopējā noskaņojuma un tagadnes vērtējuma indeksi uzlabojušies tikai par vienu punktu. Tomēr tikpat labi ir iespējams, ka tas iezīmē priekšstatu maiņu. Jautājumā – vai situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā - maija atbildēs ir visaugstākais novērtējuma „pareizā” īpatsvars – tā domā trešdaļa aptaujāto, un vērtējums uzlabojies par 4 punktiem.

Vērtējumos atkal vērojama pretruna – ja jau tautsaimniecība attīstās pareizā virzienā, kāpēc gan būtu jāapšaubā uzlabojums nākotnē. Arī konkrētākos vērtējumos ir pretruna. Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu, tā attīstības prognozes un darba izredžu vērtējums ir negatīvajā segmentā, kamēr ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes uzlabojušās. Pretrunas nozīmi mazina tas, ka gan vērtējumu uzlabojumi, gan pasliktinājumi ir nelieli, turklāt nākotnes vērtējumi joprojām ir visaugstākie – svārstās tuvu nulles punktam.

Valdības darba vērtējums uzlabojies par 3 punktiem, tomēr kopumā joprojām ir kritisks – 70% aptaujāto uzskata valdības darbu par neapmierinošu, un pozitīvo vērtējumu daļa nepalielinās.

Kopējais novērojums pēc indeksu analīzes – Latvijas tautsaimniecība ir stāvošā ūdens pozīcijā, un sabiedrība pret to izturas diezgan vienaldzīgi. Statistikas dati par tautsaimniecības attīstību to apliecina.

Agnese Rutkovska, Latvijas Bankas ekonomiste

Saskaņā ar „DNB Latvijas barometra” pētījuma rezultātiem iedzīvotāju kopējais noskaņojums maijā faktiski saglabājies nemainīgā līmenī - 1 punkta uzlabojums salīdzinājumā ar aprīli. Atšķirībā no iepriekšējām reizēm ir salīdzinoši nelielas korekcijas arī apakšindeksos. Visnozīmīgāk (par 4 punktiem) ir palielinājies kopējās situācijas attīstības vērtējums.

Kopumā tas iezīmē zināmu stabilitāti tautsaimniecībā un ģimeņu rocībā. Tomēr Latvija kā maza un atvērta tautsaimniecība var šajās pārmaiņās strauji sašūpoties, un tam ir arī dažādi iemesli – „KVV Liepājas metalurģs” ražotne te darbību atsāk, te darbiniekus atlaiž, Krievijas pieprasījums te šķietami stabilizējas, te parādās jaunas sankcijas (šoreiz šprotu un citu zivju produktu eksportam), valdība te stabili strādā, te parādās ziņas par tās iespējamu maiņu, tūrismā, no vienas puses, asi izjūtams Krievijas viesu sarukums, no otras puses, viesnīcnieku un ēdinātāju ienākumus kuplina viesi, kas apmeklē Latvijas Eiropas Savienības prezidentūras pasākumus – samitus, konferences utt.

Līdz ar to iedzīvotāju kopējais noskaņojumu un jo īpaši apakšindeksu stabilitāte ir tikai īslaicīga, un lielākas vai mazākas svārstības ir tikpat nenovēršamas kā laikapstākļu maiņa Latvijā, kas, starp citu, arī ietekmē noskaņojumu.

Klāvs Sedlenieks, sociālantropologs, Rīgas Stradiņa universitātes lektors

Kopumā turpinās, Ilmāra Rimšēviča vārdiem runājot, „veselīga stagnācija”. Tiesa – tā neizskatās īpaši veselīga. Kopējā noskaņojuma indekss jau trešo gadu svārstās ap -20 punktiem. Tagadnes vērtējums, šķiet, nedaudz uzlabojas, bet kopumā kopš 2013. gada sākuma ir pakāpies par ne vairāk kā diviem vai trim punktiem un turpina būt krietni zem neitrālā (no -28 uz -25 vai -26). Nākotnes vērtējums 2012. gada beigās bija pakāpies mazliet virs nulles, bet tagad ir ap nulli. Nemainīgi pozitīvu tendenci uzrāda kopējās situācijas attīstības novērtējums, kurā aizvien pieaug to cilvēku daļa, kuri atzīst šo tendenci par pareizu. Tagad šādu cilvēku ir jau trešā daļa. Tiesa, kopējais indekss joprojām ir zem nulles, jo gandrīz puse bažijas, ka virziens ir nepareizs. Tai pašā laikā to cilvēku skaits, kuri domā, ka ekonomiskā situācija Latvijā uzlabojas, arvien krīt. Ja 2012. gada otrajā pusē un 2013. gada pirmajā pusē kopējais indekss bija jau pietuvojies nullei (un to sasniedzis 2013. gada jūlijā), tad tagad tas konstanti krīt un ir jau -15. Ļoti iespējams, ka šī situācija saistīta ar Ukrainas krīzi un Krievijas sankcijām, par kuru negatīvo ietekmi respondenti varētu būt nobažījušies. Līdzīgā veidā arī ekonomiskā stāvokļa prognozei ir tendence slīdēt lejup. Abi pēdējie rādītāji kontrastē ar optimismu, kas valda attiecībā uz jautājumu par kopējās situācijas attīstību, kas norāda uz to, ka ar vārdiem „kopumā attīstās” respondenti saprot ko citu nekā ekonomiku. Diemžēl šie dati neļauj spriest par to, kas tieši šeit ir domāts.

Ieva Strode, tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra „SKDS” sociālo un politisko projektu direktore

Pirms neilga laika sociālajos tīklos un citur tika apspriesta reģionu nevienlīdzība – apkopojot datus par IKP uz vienu iedzīvotāju¹, secināts, ka Rīgas reģionā (Rīgā un Pierīgā) šis rādītājs esot pat augstāks nekā Eiropas Savienībā kopumā.

Izpētot un salīdzinot jaunākā „DNB Latvijas barometra” pētījuma datus par dažādu reģionu iedzīvotājiem, jāsecina, ka tur šādas krasas atšķirības nav vērojamas. To, ka situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā virzienā, iedzīvotāji Rīgā (39%) atzina biežāk nekā kopumā (32%), bet Kurzemē (35%) un Zemgalē (33%) šis rādītājs nav daudz zemāks. Tikmēr Pierīgā (23%) tas ir zem vidējā līmeņa.

Pašreizējais valsts ekonomikas stāvoklis visos reģionos vienlīdz reti tiek atzīts par labu (3%-5%), bet par sliktu to Rīgā (50%) un Pierīgā (57%) iedzīvotāji atzīst pat biežāk nekā Vidzemē (42%), Zemgalē (43%) un Kurzemē (47%). Latgalē gan situācija par sliktu atzīta vēl biežāk (58%). To, ka ekonomiskā situācija tomēr uzlabojas, Rīgā (16%) un Pierīgā (17%) iedzīvotāji atzina aptuveni tikpat bieži kā Vidzemē (15%) un Kurzemē (16%). Mazāk pozitīvi noskaņoti bija cilvēki Zemgalē (12%) un Latgalē (10%), bet, prognozējot ekonomisko situāciju pēc gada, uzlabošanos par ticamāku biežāk nekā Rīgā (21%) atzīst Kurzemē (25%) un Zemgalē (23%), bet retāk – Pierīgā (17%), Vidzemē (16%) un Latgalē (16%). Jāpiebilst gan, ka šie dati tika iegūti tad, kad Grieķijas drāmā vēl nebija sasniegts pašreizējais punkts un tās negatīvā ietekme uz pārējo Eiropu publiski tika apspriesta retāk.

No otras puses, savas ģimenes finansiālo stāvokli par labu Rīgā (15%) un Pierīgā (13%) iedzīvotāji ir atzinuši biežāk nekā Kurzemē (11%), Zemgalē (11%), Latgalē (10%) vai Vidzemē (7%), tomēr, kā redzams,

¹ https://twitter.com/J_Hermanis/status/610777462876803073/photo/1
2015.gada jūnijs

atšķirības nav lielas. Tam, ka, runājot par ģimenes materiālo stāvokli, situācija pēc gada būs labāka, salīdzinoši biežāk ticējuši cilvēki Zemgalē (26%), Pierīgā (26%), Kurzemē (24%) un Rīgā (24%), bet Vidzemē (18%) un Latgalē (17%) optimisms pausts retāk. Saistībā ar minētajiem rezultātiem nevar nepieminēt, ka iespējas atrast labu darbu par sliktām visos reģionos ir atzinis vairākums – Rīgā (56%) gan kritiski noskaņoto īpatsvars bijis nedaudz zemāks nekā citos reģionos: Pierīgā un Zemgalē - 64%, Kurzemē – 69%, bet Vidzemē un Latgalē noskaņojums bijis vispesimistiskākais – attiecīgi 76% un 78%.

Jāpiebilst, ka uz valdības darba vērtējumu šis secinājums pilnīgi neattiecas – Rīgā (18%) un Pierīgā (21%) iedzīvotāji ar to bijuši apmierināti retāk nekā Kurzemē (26%) vai Zemgalē (29%).

III DAĻA – KULTŪRA UN IZKLAIDE

Galvenie rezultāti

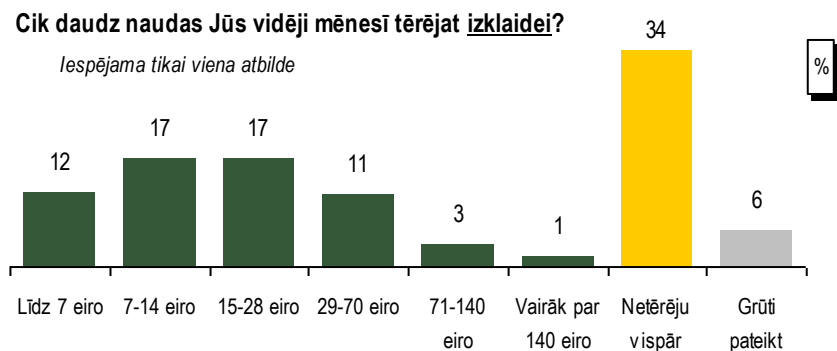
2015.gada maijā veiktais „DNB Latvijas barometra” Nr.81 pētījums bija veltīts kultūrai un izklaidei. Saskaņā ar rezultātiem, vidēji mēnesī izklaidei visbiežāk iedzīvotāji tērē no 7 līdz 28 eiro, kultūras pasākumiem – no 7 līdz 14 eiro, bet grāmatu iegādei – līdz 7 eiro. Raksturojot savus brīvā laika pavadīšanas ieradumus, visbiežāk minēta televizora skatīšanās un atpūta pie dabas. Savukārt, analizējot iedzīvotāju kultūras patēriņu, vērojams, ka visbiežāk pēdējā gada laikā apmeklētas teātra izrādes, bet starp gaidītākajiem pasākumiem šovasar ir Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki, kā arī pilsētas/ novada svētki.

- Atbildot uz jautājumu, cik daudz vidēji mēnesī viņi **tērē izklaidei**, 34% atzina, ka šim nolūkam naudu netērē vispār. 12% norādīja, ka izklaidei tērē līdz 7 eiro, 17% minēja summu no 7 līdz 14 eiro, un tikpat bieži (17%) – summu no 15 līdz 28 eiro. Lielākas summas kopumā nosauca 15%. Jāpiebilst, ka, salīdzinot 2012. un 2015.gada aptauju datus, vērojams, ka 2015.gadā biežāk nekā pirms trīs gadiem respondenti norādīja, ka izklaidei līdzekļus netērē vispār (2012.: 27%, 2015.: 34%).
- Raksturojot vidējos **tēriņus kultūras pasākumiem** mēnesī, 45% norādīja, ka līdzekļus kultūras pasākumiem netērē vispār. 14% atbildēja, ka tam atvēlē līdz 7 eiro, 17% - no 7 līdz 14 eiro, bet 13% - no 15 līdz 28 eiro. To, ka kultūras pasākumiem tērē 29 eiro un vairāk, kopumā norādīja 7%. Salīdzinot 2010., 2012. un 2015.gada aptauju rezultātus, jāsecina, ka 2015.gadā respondenti nedaudz biežāk minēja summu no 15 līdz 28 eiro (2010.: 8%, 2012.: 11%, 2015.: 13%).
- Aptaujas dati liecina, ka **grāmatu iegādei** vidēji mēnesī respondenti visbiežāk tērē līdz 7 eiro (18%). To, ka šim nolūkam tērē no 7 līdz 14 eiro, minēja 10%, bet 15 eiro un vairāk grāmatu iegādei tērē 5%. Tiesa, 61% norādīja, ka grāmatu iegādei līdzekļus vispār netērē. Jānorāda, ka 2015.gadā nedaudz retāk nekā pirms trīs gadiem respondenti atbildējuši, ka grāmatu iegādei tērē līdz 7 eiro (2012.: 20%, 2015.: 18%) un no 7 līdz 14 eiro (2010.: 12%, 2015.: 10%).
- Aptuveni 3/4 (76%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka **brīvajā laikā** skatās televizoru. Nākamās biežāk minētās brīvā laika pavadīšanas nodarbes bija atpūta pie dabas (66%) un iešana ciemos (50%).
- Lūgti norādīt, kādus **Latvijas kultūras pasākumus** viņi ir apmeklējuši **pēdējā gada laikā**, visbiežāk respondenti minēja teātra izrādes (31%). Salīdzinoši bieži aptaujas dalībnieki atbildēja, ka ir apmeklējuši dažādus ar kultūru saistītus masu pasākumus (24%) un muzejus (24%).
- Par iemesliem, kuri **visvairāk traucē apmeklēt kultūras pasākumus**, visbiežāk atzīts naudas (44%) un laika (42%) trūkums.
- Stāstot, kādu **pasākumu šovasar viņi ļoti gaida un plāno apmeklēt** (t.s. „atvērts jautājums”, kurā atbilžu varianti netiek piedāvāti, respondenti paši formulēja savas atbildes, kuras apstrādes gaitā tiek savilkta lielākās grupās), visbiežāk respondenti nosauca Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus (8%), savas pilsētas/ novada svētkus (8%) un Jāņu svinēšanu (7%) (Rīgā krastmalā, dažādās pilsētās, pagastos, mājās, pie radiem utt.).
- Kopumā 71% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju **atzinīgi vērtēja Latvijā pieejamos kultūras pasākumus**. Neapmierinātību ar tiem pauda tikai 8%.
- Lūgti atbildēt, kādai **Latvijas kultūras jomai ir lielākie panākumi pasaulē**, visbiežāk respondenti minēja Latvijas mūziku (31%). Citas jomas starp veiksmīgākajām nosauktas ievērojami retāk.

Atvēlētie līdzekļi izklaides un kultūras pasākumu apmeklēšanai

Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat izklaidei?

Iespējama tikai viena atbilde

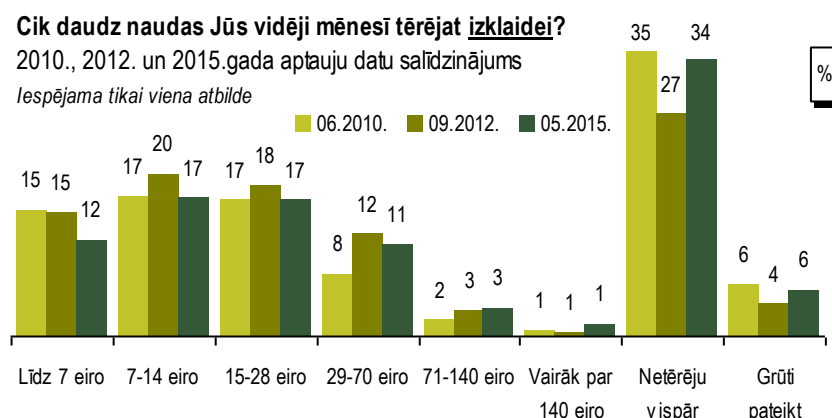
2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

Jautāti, cik daudz naudas viņi vidēji mēnesī tērē izklaidei, 12% respondentu atbildēja, ka tērē līdz 7 eiro. 7-14 eiro izklaidei tērē 17%, 15-28 eiro – 17%, 29-70 eiro – 11%. To, ka izklaidei mēnesī tērē 71 eiro un vairāk, kopumā norādīja 4%. Jāpiebilst, ka aptuveni trešdaļa (34%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka izklaidei naudu netērē vispār.

Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat izklaidei?

2010., 2012. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Iespējama tikai viena atbilde

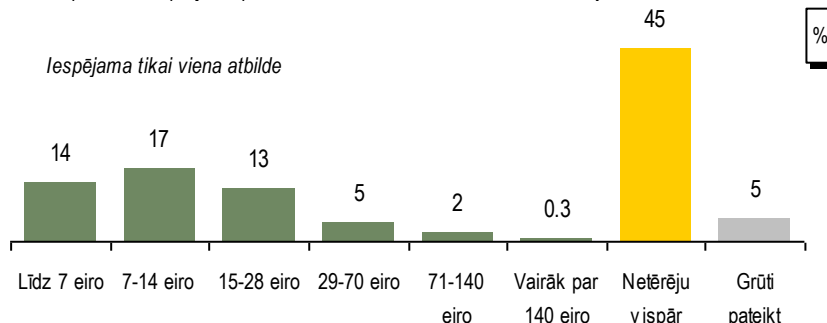
Visi respondenti

Salīdzinot 2010., 2012. un 2015.gada aptauju rezultātus (summas tika pārrēķinātas pēc oficiālā pārejas kursa), vērojams, ka 2015.gadā respondenti retāk norādīja, ka izklaidei mēnesī tērē līdz 7 eiro (2010.: 15%, 2012.: 15%, 2015.: 12%). Jāmin, ka kopumā 2015.gadā respondenti biežāk nekā 2012.gadā atzina, ka izklaidei līdzekļus netērē, tiesa, 2010.gadā aptaujas dalībnieki to norādīja gandrīz tikpat bieži kā šogad (2010.: 35%, 2012.: 27%, 2015.: 34%).

Raksturojot, cik naudas vidēji mēnesī viņi tērē kultūras pasākumiem, 14% atzīmēja atbildi „līdz 7 eiro”, 17% norādīja, ka tērē no 7 līdz 14 eiro, 13% - no 15 līdz 28 eiro, 5% - no 29 līdz 70 eiro, bet 2% - virs 71 eiro. Visbiežāk (45%) respondenti atbildēja, ka naudu kultūras pasākumiem netērē.

Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat kultūras pasākumiem (piemēram, teātri, izstādes, opera, klasiskās mūzikas koncerti u.tml.)?

Iespējama tikai viena atbilde

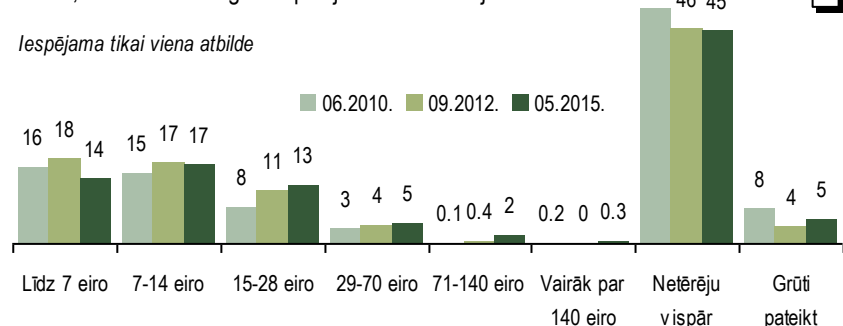
2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā respondenti nedaudz biežāk nekā 2010. un 2012. norādīja, ka kultūras pasākumu apmeklēšanai tērē no 15 līdz 28 eiro mēnesī (2010.: 8%, 2012.: 11%, 2015.: 13%). Jāpiebilst, ka atbildi „netērēju vispār” 2015.gadā respondenti atzīmēja nedaudz retāk nekā iepriekšējos mērījumos (2010.: 50%, 2012.: 46%, 2015.: 45%).

Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat kultūras pasākumiem (piemēram, teātri, izstādes, opera, klasiskās mūzikas koncerti u.tml.)?

2010., 2012. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

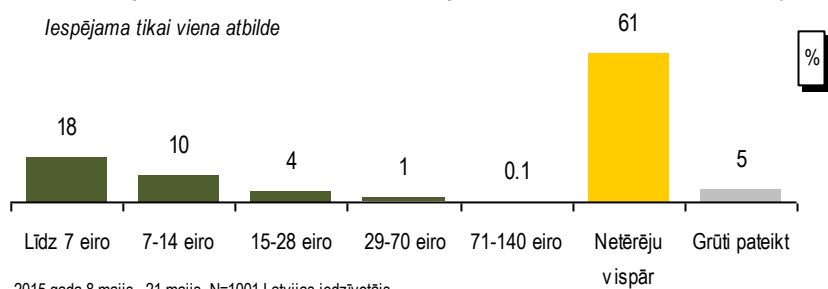
Iespējama tikai viena atbilde

Visi respondenti

Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat grāmatu iegādei (neskaitot mācību un profesionālo literatūru, kas nepieciešama darbam vai mācībām)?

Iespējama tikai viena atbilde

2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

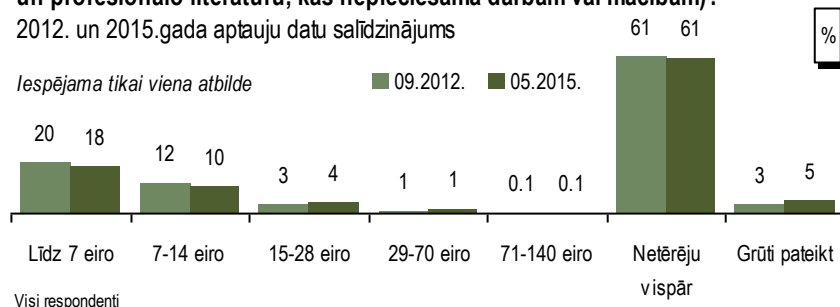
Saskaņā ar aptaujas datiem 18% respondentu minēja, ka vidēji mēnesī grāmatu iegādei (neskaitot mācību un profesionālo literatūru, kas nepieciešama darbam un mācībām) tērē līdz 7 eiro. No 7 līdz 14 eiro tērē 10%, no 15 līdz 28 eiro – 4%, bet 29 eiro un vairāk – 1%. Vairākums (61%) pētījuma dalībnieku norādīja, ka grāmatu iegādei naudu netērē vispār.

2012. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā respondenti nedaudz retāk norādīja, ka grāmatu iegādei tērē līdz 7 eiro (2012.: 20%, 2015.: 18%) un no 7 līdz 14 eiro (2012.: 12%, 2015.: 10%).

Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat grāmatu iegādei (neskaitot mācību un profesionālo literatūru, kas nepieciešama darbam vai mācībām)?

2012. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

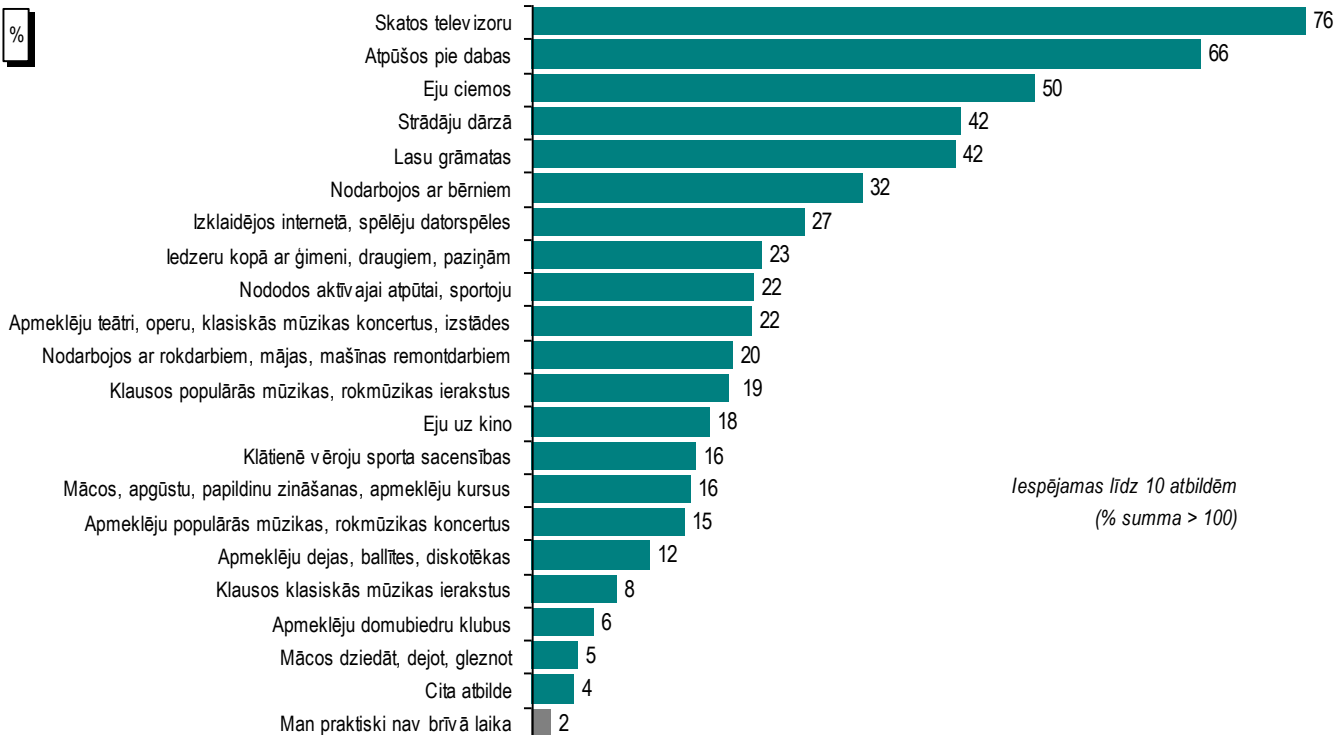
Iespējama tikai viena atbilde

Visi respondenti

Brīvā laika pavadīšanas paradumi

Ar ko Jūs visbiežāk nodarbojaties brīvajā laikā?

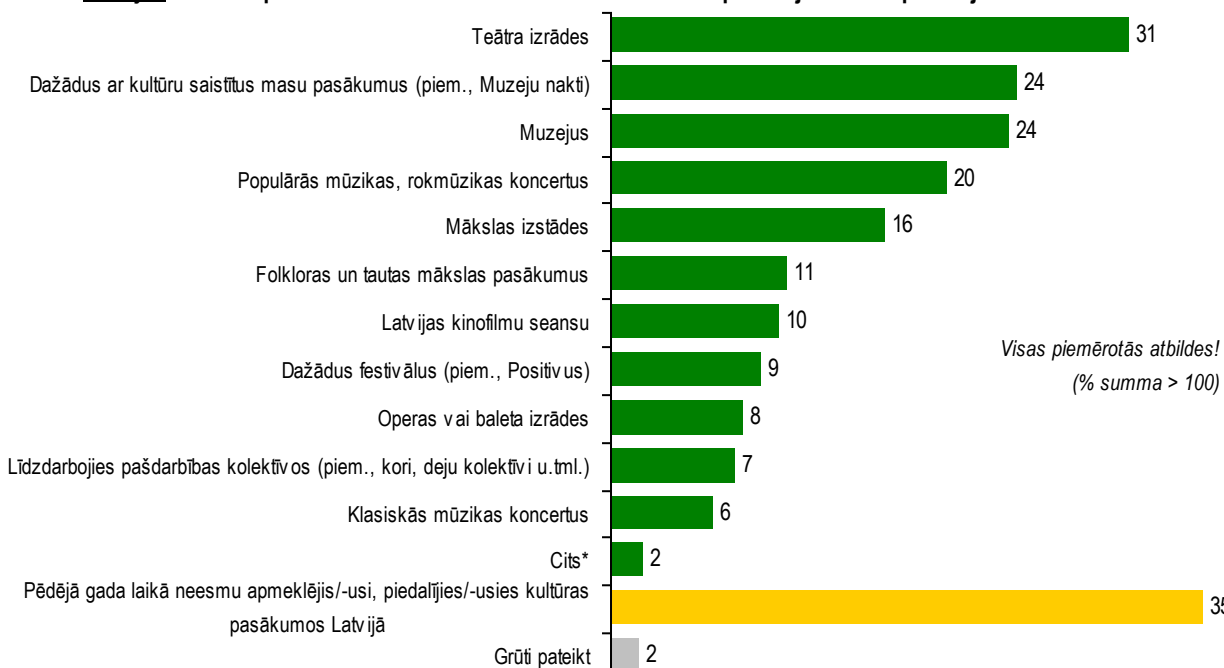
Iespējamais līdz 10 atbildēm
(% summa > 100)

2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

Aptaujas ietvaros respondentiem tika uzdots jautājums par viņu brīvā laika pavadīšanas paradumiem. Aptuveni 3/4 (76%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka visbiežāk brīvajā laikā skatās televizoru. Salīdzinoši bieži respondenti norādīja, ka brīvajā laikā atpūšas pie dabas (66%), iet ciemos (50%), strādā dārzā (42%) un lasa grāmatas (42%). To, ka brīvajā laikā nodarbojas ar bērniem, minēja aptuveni trešdaļa (32%). Citas aktivitātes atzīmētas retāk.

Iedzīvotāju kultūras patēriņš

Kādus Latvijas kultūras pasākumus Jūs PĒDĒJĀ GADA LAIKĀ esat apmeklējis/usi vai piedalījies/usies?

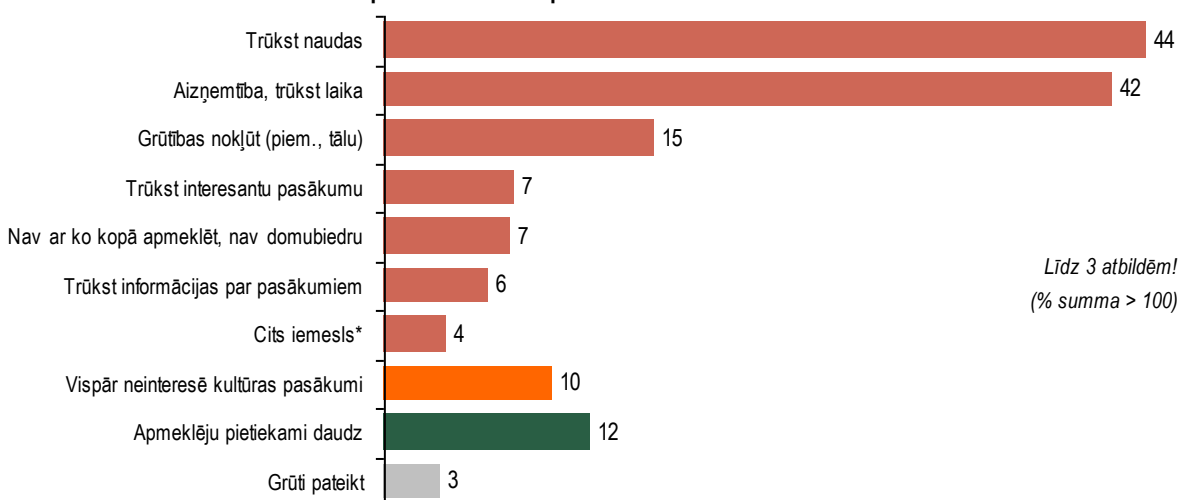

2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

*Kategorijā "Cits" ietilpst: "vietējie pašvaldības, novada, ciema pasākumi" (minēts 4 reizes); "baznīca, dievkalpojums" (minēts 2 reizes); "bērnu koncertus un uzvedumus" (minēts 2 reizes); "bērnu pasākumi, pagasta pasākumi bērniem" (minēts 2 reizes); "cirks, Zapašnih cirks" (minēts 2 reizes); "ekskursijas" (minēts 2 reizes); "sporta sacensības" (minēts 2 reizes); "hoķeja spēles" (minēts 1 reizi); "prezentēju grāmatu, vācu materiālus par vēsturi" (minēts 1 reizi); "Rīgas Dinamo spēles" (minēts 1 reizi).

Lūgti norādīt, kādus Latvijas kultūras pasākumus viņi ir apmeklējuši pēdējā gada laikā, visbiežāk respondenti minēja teātra izrādes (31%). Salīdzinoši bieži aptaujas dalībnieki atbildēja, ka ir apmeklējuši dažādus ar kultūru saistītus masu pasākumus (24%) un muzejus (24%). To, ka ir apmeklējuši populārās mūzikas, rokmūzikas koncertus, norādīja 20%, bet mākslas izstādes apmeklējuši 16%. Citi pasākumi nosaukti retāk. Jāpiebilst, ka aptuveni trešdaļa (35%) respondentu atzina, ka pēdējā gada laikā nav apmeklējuši/ nav piedalījušies kultūras pasākumos Latvijā.

Kas Jums visvairāk traucē biežāk apmeklēt kultūras pasākumus?

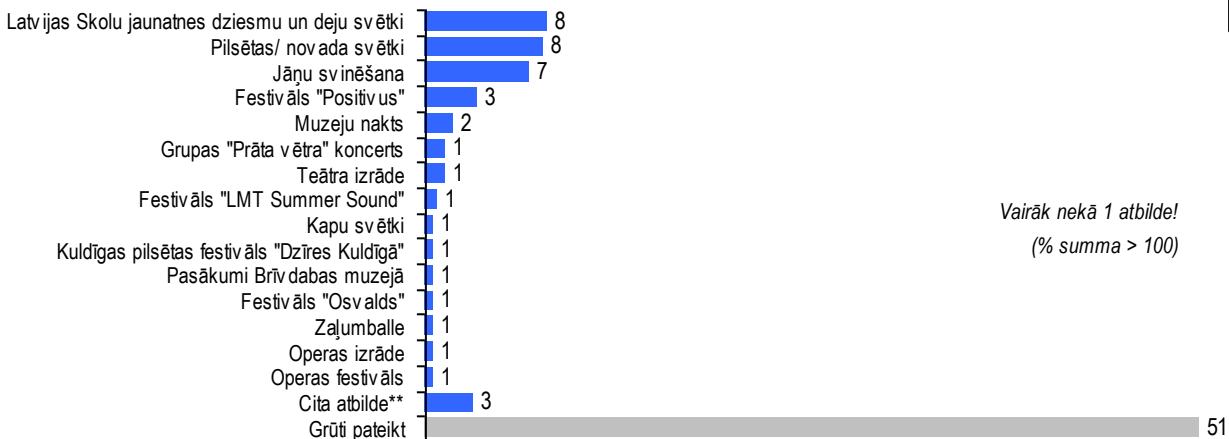
2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

*Kategorijā "Cits iemesls" ietilpst: "veselības problēmas" (minēts 21 reizi); "vecums" (minēts 5 reizes); "slinkums, nav vēlšanās" (minēts 3 reizes); "kad būšu pensionāre, tad iešu" (minēts 1 reizi); "ļoti slims vectēvs" (minēts 1 reizi); "man ir bērni" (minēts 1 reizi); "man nepatīk mans vizuālais izskats" (minēts 1 reizi); "mazs bērns" (minēts 1 reizi); "nogurums" (minēts 1 reizi); "skatos pa TV kultūras pasākumu tiešraides" (minēts 1 reizi); "slims dēls, nevar vienu atstāt" (minēts 1 reizi); "transporta novietošanas problēmas" (minēts 1 reizi); "troksnis" (minēts 1 reizi); "zema pasākumu kvalitāte - nav vērtības" (minēts 1 reizi).

Atbildot uz jautājumu, kas viņiem visvairāk traucē apmeklēt kultūras pasākumus, visbiežāk respondenti minēja naudas (44%) un laika (42%) trūkumu. Citi iemesli nosaukti ievērojami retāk. Jāmin, ka katrs desmitais aptaujas dalībnieks (10%) atzina, ka viņus kopumā neinteresē kultūras pasākumi.

Lūdzu, nosauciet vienu kultūras pasākumu, kuru šovasar īpaši gaidāt un plānojat noteikti apmeklēt – lūdzu, miniet pasākuma nosaukumu, vietu, laiku!

%

Vairāk nekā 1 atbilde!
(% summa > 100)

2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

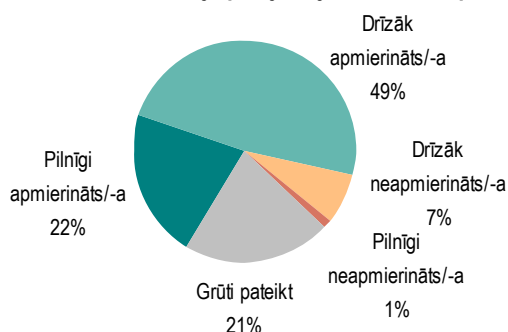
*Grafikā attēloti dati par atbildēm, kuras minēja vismaz 0.5%. Pilnu atbilžu sadalījumu skatīt pielikumā.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "30. maijs - Bērnu aizsardzības dienai veltīts pasākums Liepājā, Jūrmalas parkā" (minēts 1 reizi); "4. jūlijā festivāls - dažādu tautu Kultūras svētki Vangāžos" (minēts 1 reizi); "Ālandu salas, retro auto izstāde 15.-20.07.2015" (minēts 1 reizi); "Alsviķu pagasta kultūrvēstures grāmatas prezentācija novembrī" (minēts 1 reizi); "apmeklēt kādu klasiskās mūzikas koncertu" (minēts 1 reizi); "Baltā Flīģeļa koncertu Siguldā" (minēts 1 reizi); "brauciens uz draudzības Kurgānu 7., 8.jūlijs" (minēts 1 reizi); "brauciens uz festivālu Ukrainā (tautas mūzikas)" (minēts 1 reizi); "Ceriņu dārzā Dobelē koncertu" (minēts 1 reizi); "Daugavpils rok mūzikas koncertus" (minēts 1 reizi); "Daugavpils uz populāras mūzikas koncertu" (minēts 1 reizi); "dažādus festivālus" (minēts 1 reizi); "Dzintaru koncertzālī - meitas koncertus" (minēts 1 reizi); "festivālu Rīgā 06.2015." (minēts 1 reizi); "Fontana festivāls" (minēts 1 reizi); "gadatirgi tuvākajos ciemos" (minēts 1 reizi); "gribētos apmeklēt kādu šlagermūzikas festivālu (iespējams, dosies uz Bīriņiem)" (minēts 1 reizi); "iespēja apmeklēt kādu kultūras pasākumu Jūrmalā" (minēts 1 reizi); "izbraukumu uz sakoptajiem paraugdārziem" (minēts 1 reizi); "ja kāds viesosies pie mums laukos, tad noteikti apmeklēšu" (minēts 1 reizi); "jūnija beigās Holandē puķu izstāde" (minēts 1 reizi); "Jūrmalā volejbola spēlēs 28.07.2015." (minēts 1 reizi); "Krievijas estrādes mākslinieku koncerti, konkrēti nenosaukšu" (minēts 1 reizi); "kristīgā nometne bērniem" (minēts 1 reizi); "labprāt vēlētos paskatīties labu koncertu Jūrmalā Dzintaros" (minēts 1 reizi); "pasākums Siguldā" (minēts 1 reizi); "pašdarbības novada pasākumus, Tērvetes dabas parkā - vasarā" (minēts 1 reizi); "popkoncerti klubā Studio 69" (minēts 1 reizi); "rokgrupas koncerts Arēnā Rīga - grupa no Anglijas" (minēts 1 reizi); "savā pagastā apmeklēšu pasākumus" (minēts 1 reizi); "starptautiskā suņu izstāde Milānā (jūlijā)" (minēts 1 reizi); "zooloģiskais dārzs" (minēts 1 reizi).

2015.gada maijā veiktajā aptaujā respondentiem jautāja, kādu kultūras pasākumu viņi šovasar īpaši gaida un plāno apmeklēt. Atbilžu varianti šajā jautājumā netika piedāvāti, aptaujas dalībnieki paši brīvi varēja nosaukt tīkamāko pasākumu. Saskaņā ar datiem aptuveni puse (51%) nevarēja nosaukt konkrētu pasākumu, kuru viņi gaida un plāno apmeklēt. Starp nosauktajiem pasākumiem visbiežāk tika minēti Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki (8%) un savas pilsētas/ novada svētki (8%). Gandrīz tikpat bieži respondenti atzina, ka gaida Jāņu svinēšanu (7%) (Rīgā krastmalā, dažādās pilsētās, pagastos, mājās, pie radiem utt.). 3% respondentu minēja, ka plāno apmeklēt festivālu „Positivus”, bet 2% - Muzeju nakti. Citi pasākumi nosaukti retāk.

Apmierinātība ar Latvijā pieejamajiem kultūras pasākumiem

Cik apmierināts Jūs esat ar Latvijā pieejamajiem kultūras pasākumiem?

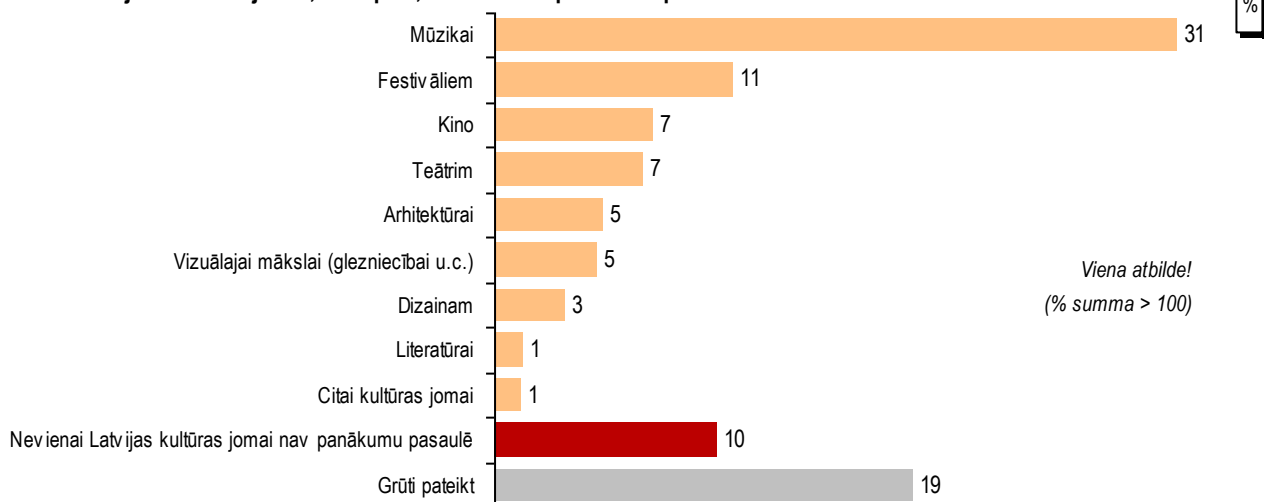

2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

Kopumā 71% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju pāda apmierinātību ar Latvijā pieejamajiem kultūras pasākumiem (t.sk. 22% ar tiem ir „pilnīgi apmierināti”). Neapmierināti ar kultūras pasākumiem bija 8%, t.sk. atbildi „pilnīgi neapmierināts/-a” atzīmēja 1%.

Uzskati par Latvijas kultūras panākumiem pasaulē

Kurai Latvijas kultūras jomai, Jūsaprāt, ir vislielākie panākumi pasaulē?

2015.gada 8.maijs - 21.maijs, N=1001 Latvijas iedzīvotājs

Nedaudz mazāk kā trešdaļa (31%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskatīja, ka vislielākie panākumi pasaulē ir Latvijas mūzikai. Festivālus minēja 11%. 7% uzskatīja, ka lielākie sasniegumi ir kino, un tikpat bieži nosaukts arī teātris (7%). Citas jomas nosauca 5% un mazāk. Jāpiebilst, ka 10% puda viedokli, ka nevienai Latvijas kultūras jomai nav panākumu pasaulē.

IV DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR KULTŪRU UN IZKLAIDI

Diāna Čivle, Nodibinājuma „Rīga 2014” vadītāja

Latvijas iedzīvotāju izteikto pozitīvo vērtējumu par kultūras pasākumu piedāvājumu (71%) noteikti var attiecināt arī uz 2014.gada Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas ietekmi. Tā kā lielākā daļa programmas bija veidota papildus regulārajām kultūras norisēm un notika ne tikai Rīgā, bet arī citās Latvijas pilsētās, turklāt visi lielākie pasākumi tika tiešraidē translēti un arī atkārtoti translēti Latvijas televīzijā, tie sasniedza plašu visas Latvijas mērķauditoriju. Tādējādi veidojās sajūta par bagātīgu un daudzveidīgu kultūras pasākumu klāstu kopumā. Aizdomāšanās vērti ir dati par brīvā laika pavadīšanas paradumiem - virsroku ņem televizora skatīšanās, nevis kādas radošas brīvā laika pavadīšanas nodarbes. Iespējams, ka šos datus var korelēt ar skaitļiem ar to iedzīvotāju daļu, kuri netērē/nevar atļauties tērēt naudu kultūras pasākumu apmeklējumam un kuru skaits kopš 2012.gada ir audzis par 7%. Tomēr tas neizlīdzina tā saucamo “pasīvo kultūras patērētāju” daudzumu, kas tā vietā, lai celtos no mīkstajiem klubkrēsliem televizora priekšā un dotos baudīt pietiekami plašo kultūras pasākumu klāstu, kas apmeklējams bez maksas, paliek pie sava televizora. Veidojot Eiropas kultūras galvaspilsētas programmu, veicām ievērojamu darbu ar nelielām iedzīvotāju grupām, kam piedāvājām dažādus jaunus veidus, kā radoši pavadīt brīvo laiku. Tomēr jāatzīst, ka darbs ar jaunu auditoriju piesaisti līdzdalībai kultūras procesos ikdienā notiek relatīvi maz un vāji. Šķietami vienkāršāk ir piedāvāt tikai skatāmu vai klausāmu pasākumu, nevis mēģināt procesā iesaistīt publiku. Vērtējot aptauju datus, jādomā par iemesliem relatīvi zemajam kultūras patēriņam. Viens no tiem noteikti ir problēma ar kultūras pasākumu popularizēšanu. Ja lielākiem vai komerciāli pozicionētiem pasākumiem (jeb tādiem pasākumiem, uz kuriem organizatoriem ir jāizpērdod biļetes) situācija vēl ir daudz maz ciešama, tad par mazākajiem, bet gana daudzveidīgajiem un interesantajiem pasākumiem iedzīvotāji bieži vien vienkārši neuzzina. Par to liecina arī dati par Latvijas kultūras panākumiem pasaulē. Dažkārt šķiet, ka paši nenovērtējam, cik daudz mums ir izcilu pasaules mēroga kultūras un mākslas notikumu. Tādēļ nerodam vietu starptautiski augstu vērtētiem notikumiem un sasniegumiem kultūrā un mākslā uz mūsu laikrakstu pirmajām lapām vai ziņu pirmajās rindās līdzās sasniegumiem sportā vai kādās citās jomās. Šī iemesla dēļ auditorija zina, ka novērtēti ir mūziķi, bet ne tik daudz citu žanru mākslinieku, kuriem ir starptautiski sasniegumi un atzinības. Šī gada pasākumu plāni liecina par daudzveidību un piemērotību ļoti dažādām interesēm, kas, cerams, gada beigās neraksturoties ar kultūras piedāvājuma saraksta „lētā gala” patēriņa pieaugumu.

Dr.sc.soc. Jānis Daugavietis, CSP Sociālās statistikas departamenta Kultūras, izglītības, zinātnes un veselības statistikas daļas vecākais referents

Iedzīvotāju kultūras un izklaides aktivitāšu datus iegūst un analizē gan Eiropas Savienībā, gan nacionālās statistikas organizācijas. Aptuveni reizi piecos gados specializētus „kultūras” Eiropabarometru apsekojumus veic Eiropas Savienības statistikas organizācija *Eurostat*, bet atsevišķus šim tematam veltītus jautājumus savos regulārajos apsekojumos iekļauj CSP, piemēram, jautājot par mājsaimniecību budžeta izdevumiem. Lai arī „DNB Latvijas barometra” un citu pētījumu metodoloģijas atšķiras, dati ir salīdzināmi un nav pretrunīgi. Piemēram, 7% iedzīvotāju darbojas pašdarbības (amatiermākslas) kolektīvos – tas saskan arī ar citu pētījumu rezultātiem. Kritiskāk varētu vērtēt izdevumus kultūras un izklaides pasākumu apmeklēšanai. Piemēram, 2013.gada CSP mājsaimniecības patēriņa izdevuma apsekojums parāda, ka vidēji viens cilvēks gadā kino, teātru un koncertu apmeklēšanai iztērē 15 eiro gadā. Pārreķinot „DNB Latvijas barometra” pētījuma datus, minētais skaitlis ir krietni lielāks (te gan jāņem vērā ne tikai atšķirīgā metodoloģija, bet arī atšķirība starp 2013. un 2015.gadu).

„DNB Latvijas barometra” aptauja labi parāda, ka mūsu sabiedrībā ir liela daļa iedzīvotāju (vairāk nekā viena trešdaļa), kura it kā paliek ārpus sabiedriskās kultūras un izklaides – netērē naudu kultūrai un izklaidei un neapmeklē pasākumus. Tam ir vairāki skaidrojumi, sākot no tā, kā tiek izprasti jēdzieni kultūra un izklaide (piemēram, vai sports ir kultūra?), beidzot ar praktiskiem šķēršļiem kultūras baudīšanai un izklaides pirkšanai – naudas un laika trūkums kā būtiskākie šķēršļi parādās faktiski katrā pētījumā. Būtiski norādīt, ka 2013.gada

Eiropabarometra² aptauja parāda: Latvijas iedzīvotāji retāk nekā citu ES valstu iedzīvotāji kā aizbaidināšanos kultūras pasākumu neapmeklēšanai izmanto intereses trūkumu. Tātad var secināt, ka lielai mūsu sabiedrības daļai patlaban tiešām nav iespēju būt aktīvākiem kultūras un izklaides patērētājiem, bet tas nenozīmē, ka viņi ir pasīvi mājās sēdētāji un TV seriālu skatītāji. Viņi daudz investē šaurākos un intīmākos sociālajos pasākumos ģimenes un draugu lokā – atpūšas pie dabas (otra populārākā brīvā laika pavadīšana - 66%), iet ciemos (50%), strādā dārzā (42%). Tam apstiprinājums ir arī mājsaimniecību izdevumu struktūra – mēs krietni vairāk gadā tērējam mājdzīvniekiem (35 eiro) vai dārzam (21 eiro) nekā kino, teātru un koncertu apmeklēšanai (CSP, 2013).

Margarita Dunska, Dr.oec., Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātes asoc. profesore

„DNB Latvijas barometra” pētījuma otrā daļa bija veltīta kultūrai un izklaidei. Tika uzdoti dažādi jautājumi: gan par līdzekļu atvērēšanu izklaides un kultūras pasākumu apmeklēšanai un grāmatu iegādei, gan par brīvā laika pavadīšanu un kultūras patēriņu, gan arī par apmierinātību ar Latvijā pieejamiem kultūras pasākumiem. Gribu sākt ar to, ka respondenti diezgan augstu novērtēja pieejamos kultūras pasākumus - pilnīgi apmierināts un drīzāk apmierināts ar kultūras pasākumiem kopumā ir 71% aptaujāto, bet neapmierināti ir 8%, t.sk. pilnīgi neapmierināts ir 1%. Tajā pašā laikā, apskatot atbildes uz jautājumiem par līdzekļu atvērēšanu kultūras pasākumiem un izklaidei, var redzēt, ka liela daļa aptaujāto nemaz netērē naudu šādiem pasākumiem (34% izklaidei, 45% kultūras pasākumiem un jo vairāk grāmatu iegādei - 61%). No tiem, kas atvēl naudu, lielākā daļa to dara mazos apmēros. Atbildes pilnībā atbilst kopējai ekonomiskai situācijai un vidējo ienākumu līmenim, kā arī parāda, ka kultūras patēriņš lielai daļai iedzīvotāju nepieder pie primārajām vajadzībām. Uz šo jautājumu grupu atbildes varēja salīdzināt ar 2010. un 2012.gadā veiktajām līdzīgām aptaujām. Tendences ir ļoti līdzīgas, nedaudz var redzēt krīzes un pēckrīzes ietekmi uz naudas patēriņa struktūru. Teiktais sasaucās arī ar atbildēm uz citu jautājumu – par iemesliem, kas traucē apmeklēt kultūras pasākumus. Visbiežāk minēts naudas trūkums (44%) un arī laika trūkums (42%). Rezultātā 76% gadījumos atbilde par brīvā laika pavadīšanu ir televizora skatīšanās.

Valts Kalniņš, Sabiedriskās politikas centra „PROVIDUS” pētnieks

Jaunākais „DNB Latvijas barometra” pētījums atspoguļo vairākus stereotipus, piemēram, to, ka lielākā daļa cilvēku brīvo laiku pavada televizora priekšā un latviešiem mīļākais profesionālās mākslas produkts ir teātris. Šie rezultāti apliecina, ka, neraugoties uz reizēm galvu reibinošiem tehnoloģiju jaunumiem, sabiedrības paradumos ir arī kas konservatīvs. Ne tikai kino vairāk nekā simt gadu laikā nav izkonkurējis teātri (vismaz ciktāl ir runa par Latvijas filmām), bet arī izklaides internetā un datorspēļu pasaulē (tām nododas 27% respondentu) nav izkonkurējušas grāmatu lasīšanu (ieciens nodarbošanās 42% respondentu). Kultūras pasākumu organizatori var droši turpināt ierasto piedāvājumu, jo teju vai trīs ceturtdaļas ar to ir vairāk vai mazāk apmierināti. Ņemot vērā lielas daļas iedzīvotāju neapmierinātību ar Latvijas situācijas attīstības virzienu un ekonomisko stāvokli, attieksme pret kultūru kļūst par nosacītu pozitīvisma salīni. Šis novērojums varētu palīdzēt kultūras nozares aizstāvjiem, kad tie prasa valsts atbalstu, jo lēmumu pieņēmējiem taču nebūtu jābaidās zaudēt popularitāti, piešķirot finansējumu jomai, kas sabiedrībā tik iecienīta.

Raita Karnīte, SIA EPC valdes locekle

Lielais atbilžu „netērēju vispār” īpatsvars jautājumā par atvēlētajiem līdzekļiem izklaides un kultūras pasākumu apmeklēšanai var liecināt gan par nevērēšanos vai nespēju tos apmeklēt, gan arī par neprecizitātēm šāda patēriņa uzskaitē. Piemēram, cilvēks neapmeklē izklaides pasākumus, bet regulāri lasa viegla satura vai vispārīglītojošu presi, ko arī var uzskatīt par izklaidi (atbilde – „lasu laikrakstus un žurnālus” nav atbilžu variants uz jautājumu „ar ko Jūs visbiežāk nodarbojaties brīvajā laikā?”). Par to, ka iedzīvotāji iegādājas izklaidējošus un vispārīglītojošus laikrakstus un žurnālus, liecina gan to pieejamība lielveikalos (kur neesoša prece parasti netiek turēta), gan novērojumi pie kasēm. Izklaidējoši laikraksti un žurnāli nav lēti, un to iegāde rada pieprasījumu izklaides industrijai tāpat kā jebkurš izklaides un kultūras produkta patēriņš. Arī novērtējums par grāmatu iegādi

² Cultural access and participation: Special Eurobarometer 399 (2013) http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_399_en.pdf
2015.gada jūnijs

izskatās neticami zems – ar tādu pieprasījumu jau tā mazajā Latvijas tirgū nespētu pastāvēt neviena izdevniecība vai grāmatu pārdotava.

Pārsteidz, ka muzejus apmeklē vairāk aptaujāto nekā izstādes. Latvijas „galvenā” teātra piedāvājumu – operas vai baleta izrādes apmeklējumu minējuši tikai 8% aptaujāto, taču kopumā teātru apmeklēšana ir populārs brīvā laika pavadīšanas veids.

Satriecoša, bet saprotama ir atziņa, ka galvenais šķērslis kultūras pasākumu apmeklējumam ir naudas trūkums. Iespējams, ka aptaujāto atbildes ir ietekmējusi vecuma struktūra (kas labi atbilst Latvijas iedzīvotāju vecuma struktūrai un ir reprezentatīva) – pēc svēršanas 30,3% ir 55-74 gadus veci aptaujātie un 20,8% ir 25-34 gadus veci aptaujātie. Šo grupu intereses un spēja apmeklēt kultūras un izklaides pasākumus atšķiras, bet abās grupās raksturīgs naudas trūkums. Tikai 7% atbildētāju ir atzinuši, ka trūkst interesantu pasākumu un tikai 6% atbildētāju trūkst informācijas par kultūras pasākumiem. Tas ir izcils novērtējums Latvijas kultūras nozarei un māksliniekiem.

Dace Melbārde, Latvijas Republikas kultūras ministre

„DNB Latvijas barometra” kultūrai veltītie regulārie pētījumi, kas veikti kopš 2010. gada, ļauj sekot līdzi iedzīvotāju kultūras patēriņa dinamikai, kas ir svarīga informācija kultūras politikas veidošanai.

Jaunākais pētījums neuzrāda kādas būtiskas izmaiņas - rādītāji triju pētījumu griezumā ir diezgan stabili, un tie lielā mērā sasaucas arī ar pērn veikto socioloģisko pētījumu par kultūras patēriņu Latvijā, ko veica biedrība *Culturelab*. Tas raksturo kultūras lietošanas paradumu noturīgumu.

Pētījums rāda, ka turpat divas trešdaļas Latvijas iedzīvotāju ir apmierināti ar Latvijas kultūras pasākumu piedāvājumu, bet kā galvenos kavējošos faktorus to pieejamībai min naudas un laika trūkumu. No otras puses, „DNB Latvijas barometrs” parāda, ka pēdējā aptaujā ir nedaudz pieaudzis to iedzīvotāju skaits, kuri kultūras pasākumiem tērē lielākas summas nekā iepriekšējos pētījumos.

Zināmā mērā pārsteidz, ka no visiem kultūras pasākumiem kā biežāk apmeklētās parādās teātra izrādes, jo tieši pēdējā gada laikā, kad teātriem nācās konkurēt ar Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas plašo pasākumu klāstu, teātra izrāžu apmeklējumu kopskaits ir pat nedaudz sarucis. Būtu bijis interesanti, ja „DNB Latvijas barometra” pētījumā būtu uzdoti jautājumi arī saistībā ar Rīgas 2014 programmu, jo šādas, tik plašas un daudzveidīgas kultūras programmas piedāvājums nav ikdienišķa parādība.

Diezgan prognozējama ir arī sabiedrības vēlme apmeklēt Dziesmu un deju svētkus, kas šogad – Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku gadā - ir izvirzījušies pirmajā vietā. Saistībā ar nākamajiem Vispārējiem Dziesmu un deju svētkiem Latvijas simtgades gadā, kuriem jau esam sākuši gatavoties, jādomā, kā nodrošināt iespēju plašākai auditorijai klātienē apmeklēt svētku pasākumus, jo Daugavas stadiona un Mežaparka estrādes ietilpības jautājumam būtisks risinājums pagaidām vēl nav atrasts.

Spriežot pēc aptaujā minētajiem īpaši gaidītajiem šīs vasaras pasākumiem, izteikti dominē pieprasījums pēc latviskas kultūras, jo tikai daži respondenti kā gaidītākos ir minējuši ar Krievijas kultūrtelpu saistītus pasākumus.

Priecē, ka Latvijas iedzīvotāji novērtē vietējo mūziķu panākumus pasaulē.

Dita Rietuma, Nacionālā kino centra vadītāja

Pozitīvi, ka 7% respondentu uzskata, ka Latvijas kino ir panākumi pasaulē. Tikpat daudz respondentu norāda, ka arī latviešu teātris ir guvis starptautisku ievērību. Minētie fakti liecina, ka respondentus ir sasniegušas ziņas par Latvijas filmu dalību starptautiskos festivālos un filmām, kas šajos festivālos ir guvušas atzinību. Neskatoties uz to, ka atbildē uz jautājumu „Kādus kultūras pasākumus pēdējā gada laikā jūs esat apmeklējuši visvairāk?”, viennozīmīgs līderis ir teātris (31%), kas apliecina teātra jomas nevīstošo popularitāti Latvijā, 10% aptaujāto ir apmeklējuši arī kādu no Latvijas filmu seansiem. Tas savukārt liecina, ka Latvijas filmas ieņem noteiktu vietu Latvijas iedzīvotāju kultūras patēriņa dienaskārtībā.

Savukārt brīvā laika pavadīšanas veidā visizteiktākais līderis ir televīzijas skatīšanās. Šis fakts ir jānovērtē arī Latvijas filmu veidotājiem, kuru filmām televīzija nodrošina ļoti plašu auditoriju. 18% respondentu atzinuši, ka viņi brīvā laikā dodas uz kino, kas, iespējams, nav tas rādītājs, kas iepriecinātu kinoteātru īpašniekus, kuriem ir

Ieva Romanova, Latvijas Kinematogrāfistu savienības un Latvijas Radošo savienību padomes valdes locekle, filmu māksliniece

Izvērtējot „DNB Latvijas barometra” pētījuma datus, jāsecina, ka sabiedrības attieksme par kultūru ir samērā skumji vērtējama, bet droši vien rezultāti atbilst realitātei. Domāju, ka tas cieši saistīts ar sabiedrības kopējo noskaņojumu, kas parādās pētījuma pirmajā daļā. Tajā jūtams kopējs nogurums un īgnums - par santīmu labāks mīnuss nekā aprīlī, bet dziļi zem nulles atzīmes. Kopēja neapmierinātība ar esošo situāciju valstī, sadzīves apstākļiem mājās, problēmām atrast labu, pienācīgi apmaksātu darbu un nedrošības sajūta rada pasivitāti atsaukties kultūras norisēm.

To labi ilustrējošs rādītājs – cik līdzekļu iedzīvotāji tērē par kultūras un izklaides pasākumiem, kā arī grāmatām. Galvenais iemesls – līdzekļu trūkums. Skumji. Un tad visu kompensē televizors. Jautājums – ko respondenti skatās. Visu, ko rāda, vai sportu, seriālus, burlakfilmās vai arī kultūras raidījumus, koncertu un teātra izrāžu videoierakstus un nopietnas filmas – mākslas vērtības?

Savāda šķiet atbilde, ka trūkst informācijas par kultūras pasākumiem. Tos 6% respondentu, kuri tā atbildējuši, varētu pieskaitīt tiem 10% respondentu, kuriem vispār nav intereses. Uzskatu, ka kultūras pasākumu organizatori ir iemācījušies notikumus reklamēt. Iespējas ir tik plašas - radio, televīzija, prese, internets, vizuālās reklāmās. Varbūt tas vairāk ir intereses, izglītības trūkums, nespēja ieraudzīt, uztvert vai izvēlēties. Varbūt tas nav būtiski, jo 6% ir neliels skaits.

Dīvaini, ka 10% respondentu apgalvo, ka nevienai kultūras jomai nav pasaules panākumu, bet 19% nav konkrēta viedokļa par to. Tātad gandrīz trešdaļai sabiedrības nav intereses par kultūras panākumiem, kas ir mūsu lepnums, domājams - pašapziņas vairotais. Tikmēr 35% respondentu gada laikā nav apmeklējuši nevienu kultūras pasākumu.

Vairāk nekā puse respondentu nevar nosaukt savu gaidītāko šā gada kultūras notikumu. Tātad pasākumu apmeklējumiem bieži ir gadījuma raksturs. Ja kāds ar stipru vēju spējis atraut no mīļotā dīvāna, čībām un televizora, atnesis biļeti vai nācis ar bezmaksas ielūgumu, respondents ir ticis ievilināts. Daudzkārt esmu dzirdējusi, ka grūti bijis saņemties, negribējies iet, bet rezultātā cilvēks ir laimīgs, ka sevi un pagurumu pārvarējis, notikumā guvis jaunu pozitīvu enerģiju, atziņas.

Tādēļ mani ļoti interesētu atbilde uz jautājumu, kurš ir bijis spilgtākais iespaids kultūras jomā pēdējā gada laikā. Tas varētu būt gūts arī ar televizora vai interneta starpniecību, bet tas varētu plašāk raksturot sabiedrības intereses kvalitāti un patēriņu.

Iepriecina, ka apmierinātība ar kultūras norišu kvalitāti ir pārliecinoši pozitīva. Interesi par kultūras pasākumiem neizrāda tikai 10% respondentu. Vairāk nekā pusei respondentu noteicošais kavēklis kultūras aktivitātēm ir līdzekļu trūkums un arī laika trūkums, ko varētu saistīt ar pārslodzi darbā.

Varam secināt, ka situācija pozitīvi mainīsies, uzlabojoties valsts ekonomiskajai situācijai, stabilitātei un katras ģimenes labklājībai. Pētījums rāda, ka kultūra ir nepieciešama sabiedrībai. Tā ir nozīmīga dzīves kvalitātes daļa, būtiska sabiedrības integrācijas un saliedēšanas procesos, izglītības līmeņa, pašapziņas un valsts piederības sajūtas vairošanā.

Agnese Rutkovska, Latvijas Bankas ekonomiste

Jaunākais „DNB Latvijas barometra” pētījums ir veltīts kultūrai un izklaidēm. Iedzīvotāju tēriņi kultūrai un atpūtai nav uzskatāmi par pirmās nepieciešamības precī (atšķirībā no pārtikas, mājokļa uzturēšanas izdevumiem), tāpēc šī izdevumu pozīcija ļoti nozīmīgi reaģē uz kopējām tautsaimniecības un iedzīvotāju ienākumu pārmaiņām. Minētos izdevumus var uzskatīt par zināmu iedzīvotāju labklājības un apmierinātības rādītāju. To apliecina arī pētījuma rezultāti – 2015. gadā ir tērēts vairāk nekā krīzes skartajā 2010. gadā.

Salīdzinājumam var izmantot Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) apkopotos datus par mājāsaimniecību izdevumiem, kuri analizē ir noderīgi gan ar garo laika rindu (izdevumu struktūra pieejama no 1996. gada, izdevumi

pārrēķināti eiro no 2002. gada), gan to, ka izdevumus respondenti norāda precīzi un detalizēti – atbilstoši saviem tā brīža tēriņiem.

Izdevumi atpūtai un kultūrai CSP dātos iekļauj laikrakstus un grāmatas, atpūtas un kultūras pakalpojumus, TV kanālu tīklu abonēšanu, audio un video, foto un datu apstrādes iekārtas, rotaļlietas, ar vaļasprieku saistītas preces, preces dārzam, mājdzīvniekus un to barību, veterināros pakalpojumus u.c.

Pieejamie dati rāda, ka 2013. gadā (šie ir pēdējie dati) iedzīvotāji atpūtai un kultūrai vidēji mēnesī uz vienu mājsaimniecības locekli tērējuši 21,2 eiro. Salīdzinājumā ar 2002. gadu tēriņi ir vairāk nekā divas reizes auguši. Izdevumi būtiski atšķiras reģionālajā griezumā, ko ietekmē gan ienākumu līmenis, gan kultūras pasākumu piedāvājums, gan brīvais laiks un ceļš līdz pasākumu norises vietām. Ja Rīgā 2013. gadā vidēji mēnesī ir tērēti gandrīz 27,8 eiro, tad lauku teritorijās tēriņi sasniedza vien 16,5 eiro. Situācija vairāk nekā desmit gadu laikā ir būtiski mainījusies - 2002. gadā iedzīvotāji tērēja vidēji 8,4 eiro (Rīgā – 13, laukos – 5), savukārt visaugstākie tēriņi bija īsi pirms krīzes 2008. gadā – 27,5 eiro (Rīgā – 39, laukos – 19).

Neapšaubāmi - laika gaitā būtiski ir augušas arī kultūras pasākumu cenas – biļetes uz teātri vai koncertu vidēji maksā krietni vairāk nekā pirms 20 vai pat 10 gadiem, tāpēc vērts ielūkoties arī mājsaimniecību izdevumu struktūrā, kas parāda – cik procentus no saviem izdevumiem mājsaimniecības varējušas veltīt šīm ne pirmās nepieciešamības precēm un pakalpojumiem. Nav pārsteigums, ka dati rāda lielāku atpūtas un kultūras izdevumu īpatsvaru periodos, kad ienākumi ir bijuši augstāki un varēja vērot tā saucamo patēriņa bumu, turklāt šajā periodā iedzīvotāji aktīvi izmantoja ne tikai pašu nopelnīto, bet arī aizņēmumus.

Dati par izdevumu struktūru ir pieejami gandrīz divdesmit gadu vēsturiskā rindā – 1996. gadā šie izdevumi veidoja 4,1% no kopējiem iedzīvotāju izdevumiem, pakāpeniski īpatsvars auga, līdz sasniedza augstāko punktu 2008. gadā – 8,3% no izdevumiem. Krīzes laikā kultūras un atpūtas izdevumu īpatsvars atkal saruka, un kritums turpinājās līdz sasniedza 6,7% 2011. – 2012. gados. Pirmais uzlabojums bija vērojams vien 2013. gadā (palielināšanās līdz 7,1%), tātad jau pāris gadus pēc tautsaimniecības izaugsmes atjaunošanās. Kāpēc tā? Jāatceras, ka sākotnēji tautsaimniecības izaugsmi noteica eksports un privātais patēriņš sāka atjaunoties tikai vēlāk – līdz ar nodarbinātības palielinājumu, straujāku algu kāpumu un mājsaimniecību parāda mazināšanos.

2014. gadā privātais patēriņš jau bija galvenais iekšzemes kopprodukta izaugsmes noteicējs, un arī 2015. gada sākumā tas bija spēcīgs. Tas ļauj samērā droši prognozēt, ka atpūtas un kultūras izdevumu īpatsvars ir turpinājis augt, un to netieši apliecina arī „DNB Latvijas barometra” rezultāti – 2015. gada maijā aptaujāto vidū ir mazāk tādu, kas netērē kultūras pasākumiem vispār, un vairāk ir tādu iedzīvotāju, kas tēriņus norādījuši virs 29 eiro.

Kopumā varam secināt, ka pēdējo gadu dinamika ar redzamo kultūras un izklaides izdevumu kāpumu ir iepriecinoša. Tā rāda, ka iedzīvotāji var atļauties vairāk naudas atvēlēt ne pirmās nepieciešamības precēm, kas saskan arī ar iedzīvotāju noskaņojuma rādītāju uzlabojumu. Tomēr svarīgi ir "nepazaudēt galvu" (un naudu) vieglprātīgos tēriņos, īpaši uz aizņēmumu rēķina, kā tas notika pirmskrīzes periodā, kas krīzes sūrumu vēl pastiprināja. Daudziem šajā laikā uz kredīta ņemts jauns, dārgs auto un modernākā mājas tehnika kļuva par obligātu nepieciešamību, un mēs kopumā kā sabiedrība sākām atgādināt Dzintras Rinkules - Zemzares pasaku dzejā „Gribulītis”. Šajā upē otrreiz vairs nevajadzētu iekāpt.

Klāvs Sedlenieks, sociālantropologs, Rīgas Stradiņa universitātes lektors

Atbildes par kultūras patēriņu šajā gadījumā liecina par respondentu nespēju adekvāti novērtēt savu rīcību, līdz ar to daļa atbilžu ir jāvērtē kontekstā un kritiski. Proti, saskaņā ar atbildēm izklādei naudu vispār netērē 34% respondentu, kultūras pasākumiem - 45% respondentu, grāmatu iegādei - 61% respondentu. Tai pašā laikā brīvajos brīžos 76% respondentu skatās televizoru, 42% respondentu lasa grāmatas, un tikai 2% respondentu apgalvo, ka viņiem praktiski neesot brīvā laika. Vienlaikus 44% respondentu apgalvo, ka vairāk apmeklēt kultūras pasākumus traucē naudas trūkums, bet 42% - brīvā laika trūkums. Visticamāk, ka no 76% respondentu, kuri skatās televizoru, vairums par to kaut ko maksā (satelīts, internets, virszemes televīzija), iegādājas datorus un televizorus, bet šādus izdevumus nesaista ar “kultūras pasākumiem” vai “izklaidi”. Turklāt minētie 76% respondentu vidēji skatās televizoru vairākas stundas dienā. Iespējams, ka pie “brīvā laika” tad tiek pieskaitīts laiks, kas paliek pāri pēc tam, kad visas parastās ar izklaidi, hobijiem un sadzīvi saistītās darbības ir jau veiktas un attiecīgi apmaksātas.

Ieva Strode, tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra „SKDS” sociālo un politisko projektu direktore

Vieni no interesantākajiem „DNB Latvijas barometra” pētījuma rezultātiem ir, ka 34% aptaujāto vispār netērē naudu izklaidei, 45% netērē naudu kultūras pasākumiem, bet 61% netērē naudu grāmatu iegādei.

Ja analizē detalizētāk, izceļas vairākas grupas, kuras šiem nolūkiem naudu netērē biežāk nekā kopumā, – piemēram, 59% aptaujāto vecuma grupā no 55 gadiem netērē naudu izklaidei, kultūrai – 62%, bet grāmatu iegādei – 68%. Jāatzīmē arī lauku apvidos dzīvojošie – 46% netērē naudu izklaidei, kultūras pasākumiem – 62%, grāmatu iegādei 69%, un iedzīvotāju grupa ar zemiem ienākumiem - 53% netērē naudu izklaidei, kultūras pasākumiem – 73%, grāmatu iegādei 76%.

Jāteic, ka atbilde uz jautājumu “ko tad viņi brīvajā laikā dara?” nepārsteidz – skatās televizoru (76%), atpūšas pie dabas (66%) un iet ciemos (50%). Starp piecām biežāk minētajām atbildēm ierindojas arī darbs dārzā (42%) un grāmatu lasīšana (42%). Protams, dažādu grupu nodarbes atšķiras, piemēram, grāmatu lasīšanu par vienu no biežākajām brīvā laika nodarbēm minējuši 52% sieviešu un 30% vīriešu, 51% aptaujāto grupā ar augstiem ienākumiem, bet 34% - aptaujāto ar zemiem. Rīgā grāmatas lasa 52% aptaujāto, bet lauku apvidos - 33%. Interesanti, ka televīzijas skatīšanās ir izplatītākais brīvā laika pavadīšanas veids gan pilsētās un laukos, gan starp latviešiem un citu tautību pārstāvjiem, gan starp izglītotiem un mazāk izglītotiem, gan grupās ar zemiem un augstiem ienākumiem. Tiesa, gados jaunāki cilvēki pie televizora laiku pavada retāk (vecuma grupā līdz 34 gadiem to norādīja 62%, bet aptaujātie, kuri ir 55 gadus veci un vecāki, to dara 88%). Gados jaunākie cilvēki biežāk laiku pavada internetā vai, spēlējot datorspēles, – respondenti vecumā grupā no 18 līdz 24 gadiem to norādīja 57%, bet vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem – 36% (kā redzams, televizora skatīšanās arī šajās grupās tomēr ir izrādījusies populārāka).

Atgādinot, ka mazāk turīgie iedzīvotāji kultūras un izklaides vajadzībām naudu tērē retāk, jāpiebilst, ka naudas trūkums arī ir biežāk minētais traucēklis (44%), lai apmeklētu kultūras pasākumus. No grupas ar zemāko ienākumu līmeni (zemākā kvintile) šo šķērslī par būtiskāko atzina 56% aptaujāto. Tiesa, arī grupā ar augstākajiem ienākumiem (augstākā kvintile) šo faktoru par šķērslī atzina 30%. Jāatzīmē, ka aizņemtība par vienu no galvenajiem iemesliem atzīta tikai nedaudz retāk (42%) nekā naudas trūkums.

Salīdzinot iedzīvotāju atbildes atkarībā no viņu dzīvesvietas, vērojams, ka iedzīvotāji lauku apvidos (24%) biežāk nekā Rīgā (8%) un citās pilsētās (14%) norādījuši uz grūtībām nokļūt līdz šiem pasākumiem. Pierīgā un Latgalē to par vienu no galvenajiem šķēršļiem atzinuši 21% un 23% aptaujāto. Retāk šis iemesls ticis minēts Kurzemē (12%). Tiesa, visur naudas un laika trūkums par traucēkļiem ir atzīti biežāk. Interesantu pasākumu trūkumu par problēmu atzina 7%, nepietiekamu informāciju – 6%, bet intereses trūkumu – 10%. Te jāatgādina citi šī pētījuma rezultāti – spontāni nosaukt kādu pasākumu, ko šovasar gatavojas apmeklēt, nevarēja nedaudz vairāk kā puse aptaujāto (51%), bet arī, izmantojot piedāvātu sarakstu, 38% aptaujāto norādīja, ka viņiem ir grūti nosaukt kādu pasākumu.

„DNB Latvijas barometra” Nr.81 aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1001 respondents
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (127 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 08.05.2015. līdz 21.05.2015.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR leM PMLP ledz. reģ. dati uz 19.02.2015.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0

REĢIONS

Rīga	33.1	32.3	32.3
Pierīga	17.0	18.0	18.0
Vidzeme	9.2	10.1	10.1
Kurzeme	13.5	12.9	12.9
Zemgale	12.6	12.1	12.1
Latgale	14.7	14.6	14.6

DZIMUMS

Vīrieši	42.2	47.7	47.7
Sievietes	57.8	52.3	52.3

TAUTĪBA

Latvieši	58.1	58.6	58.6
Citi	41.9	41.4	41.4

VECUMS

18 - 24 g.v.	10.6	11.1	11.1
25 - 34 g.v.	19.0	20.8	20.8
35 - 44 g.v.	18.2	18.8	18.8
45 - 54 g.v.	18.4	19.1	19.1
55 – 74 g.v.	33.9	30.3	30.3

STATUSS

Strādājošie	63.7	65.6
Nestrādājošie	36.3	34.4

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība	12.2	12.5
Vidējā, vidējā profesionālā	59.8	60.0
Augstākā	28.0	27.5

PILSONĪBA

LR pilsoņi	85.7	86.0
Respondenti bez LR pilsonības	14.3	14.0

*Dati tika svērti pēc pazīmēm: reģions, tautība, dzimums, vecums.

„DNB Latvijas barometra” Nr.81 aptaujā izmantotā anketa

I DAĻA - INDIKATORI

N1. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

Pareizā	1
Nepareizā	2
Grūti pateikt/ NA	8

N2. Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Pilnībā apmierināts	1
Drīzāk apmierināts	2
Drīzāk neapmierināts	3
Pilnībā neapmierināts	4
Grūti pateikt/ NA	8

N3. Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N4. Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

Uzlabojas	1
Pasliktinās	2
Nemainās	3
Grūti pateikt/ NA	8

N5. Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N6. Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N7. Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N8. Kādas, Jūsaprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsaprāt, tās ir...

Ļoti labas	1
Drīzāk labas	2
Viduvējas	3
Drīzāk sliktas	4
Ļoti sliktas	5
Grūti pateikt/ NA	8

II DAĻA – KULTŪRA UN IZKLAIDE

R1. Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat izklaidei? Izsniegt kartīti R1-R3, viena atbilde!

Netērēju vispār	1
Līdz 7 eiro	2
7-14 eiro	3
15-28 eiro	4
29-70 eiro	5
71-140 eiro	6
Vairāk par 140 eiro	7
Grūti pateikt/NA	8

R2. Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat kultūras pasākumiem (piemēram, teātri, izstādes, opera, klasiskās mūzikas koncerti u.tml.)?

Netērēju vispār	1
Līdz 7 eiro	2
7-14 eiro	3
15-28 eiro	4
29-70 eiro	5
71-140 eiro	6
Vairāk par 140 eiro	7
Grūti pateikt/NA	8

R3. Cik daudz naudas Jūs vidēji mēnesī tērējat grāmatu iegādei (neskaitot mācību un profesionālo literatūru, kas nepieciešama darbam vai mācībām)?

Netērēju vispār	1
Līdz 7 eiro	2
7-14 eiro	3
15-28 eiro	4
29-70 eiro	5
71-140 eiro	6
Vairāk par 140 eiro	7
Grūti pateikt/NA	8

R4. Ar ko Jūs visbiežāk nodarbojaties brīvajā laikā? (Izsniegt kartīti R4! Atzīmēt ne vairāk kā 10 atbilžu variantus!)

Lasu grāmatas	1
Skatos televizoru	2
Apmeklēju teātri, operu, klasiskās mūzikas koncertus, izstādes	3
Klausos klasiskās mūzikas ierakstus	4
Apmeklēju populārās mūzikas, rokmūzikas koncertus	5
Klausos populārās mūzikas, rokmūzikas ierakstus	6
Apmeklēju dejas, ballītes, diskotēkas	7
Mācos dziedāt, dejot, gleznot	8
Apmeklēju domubiedru klubus	9
Atpūšos pie dabas	10
Eju uz kino	11
Klātienē vēroju sporta sacensības	12
Nododos aktīvajai atpūtai, sportoju	13
Strādāju dārzā	14
Izkaidējos internetā, spēlēju datorspēles	15
Nodarbojos ar bērniem	16
Eju ciemos	17
Iedzeru kopā ar ģimeni, draugiem, paziņām	18
Nodarbojos ar rokdarbiem, mājas, mašīnas remontdarbiem	19
Mācos, apgūstu, papildinu zināšanas, apmeklēju kursus	20
Cita atbilde	21
Man praktiski nav brīvā laika	22
Grūti pateikt/NA	98

R5. Kādus Latvijas kultūras pasākumus Jūs PĒDĒJĀ GADA LAIKĀ esat apmeklējis/usi vai piedalījies/usies? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Teātra izrādes	1
Operas vai baleta izrādes	2
Klasiskās mūzikas koncertus	3
Populārās mūzikas, rokmūzikas koncertus	4
Latvijas kinofilmu seansu	5
Mākslas izstādes	6
Muzejus	7
Folkloras un tautas mākslas pasākumus	8
Līdzdarbojies pašdarbības kolektīvos (piem., kori, deju kolektīvi u.tml.)	9
Dažādus ar kultūru saistītus masu pasākumus (piem., Muzeju nakti)	10
Dažādus festivālus (piem., Positivus)	11
Cits (norādīt!).....	12
Pēdējā gada laikā neesmu apmeklējis/-usi, piedalījies/-usies kultūras pasākumos Latvijā	13
Grūti pateikt/NA	98

R6. Kas Jums visvairāk traucē biežāk apmeklēt kultūras pasākumus? (Izsniegt kartīti R6! Atzīmēt līdz 3 variantiem!)

Trūkst naudas	1
Aizņemtība, trūkst laika	2
Grūtības nokļūt (piem., tālu)	3
Nav ar ko kopā apmeklēt, nav domubiedru	4
Trūkst informācijas par pasākumiem	5
Trūkst interesantu pasākumu	6
Apmeklēju pietiekami daudz	7
Vispār neinteresē kultūras pasākumi	8
Cits iemesls (norādīt!).....	9
Grūti pateikt/NA	98

R7. Cik apmierināts Jūs esat ar Latvijā pieejamajiem kultūras pasākumiem?

Pilnīgi apmierināts/-a	1
Drīzāk apmierināts/-a	2
Drīzāk neapmierināts/-a	3
Pilnīgi neapmierināts/-a	4
Grūti pateikt/NA	8

R8. Lūdzu, nosauciet vienu kultūras pasākumu, kuru šovasar īpaši gaidāt un plānojat noteikti apmeklēt – lūdzu, miniet pasākuma nosaukumu, vietu, laiku! Intervētāj, lūdzu, iegūstiet pēc iespējas detalizētāku informāciju!

R9. Kurai Latvijas kultūras jomai, Jūsprāt, ir vislielākie panākumi pasaulē?

(Izsniegt kartīti R11! Atzīmēt vienu atbildes variantu!)

Arhitektūrai	1
Dizainam	2
Kino	3
Teātrim	4
Vizuālajai mākslai (glezniecībai u.c.)	5
Mūzikai	6
Literatūrai	7
Festivāliem	8
Citai kultūras jomai	9
Nevienai Latvijas kultūras jomai nav panākumu pasaulē	10
Grūti pateikt/NA	98

Atbildes uz jautājumu: „Lūdzu, nosauciet vienu kultūras pasākumu, kuru šovasar īpaši gaidāt un plānojat noteikti apmeklēt – lūdzu, miniet pasākuma nosaukumu, vietu, laiku!”

Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki	8.1
Pilsētas/ novada svētki	7.8
Jāņu svinēšana	6.9
Festivāls "Positivus"	3.4
Muzeju nakts	1.9
Grupas "Prāta vētra" koncerts	1.3
Teātra izrāde	1.3
Festivāls "LMT Summer Sound"	0.8
Kapu svētki	0.5
Kuldīgas pilsētas festivāls "Dzīres Kuldīgā"	0.5
Pasākumi Brīvdabas muzejā	0.5
Festivāls "Osvalds"	0.5
Zaļumballe	0.5
Operas izrāde	0.5
Operas festivāls	0.5
Festivāls "Laba daba"	0.4
Live Fest Kuldīgā	0.4
Zvejnieku svētki	0.4
Zemgaļu svētki Tērvetē	0.4
Velomaratons	0.4
Izstādes Rīgas Biržā	0.4
Piektdienas pastaiga "Iznāc vakara gaismā"	0.3
Smilšu skulptūru festivāls Jelgavā	0.3
Grupas "Smokie" koncerts	0.3
Ziemeļu un Baltijas valstu Dziesmu svētki	0.3
Ineses Galantes koncerts	0.3
Meža pasakas modināšana	0.2
Folkloras festivāls "Baltica 2015"	0.2
Līvas tirgus	0.2
Liepājas Dzintars	0.2
Maratons	0.2
Vasarsvētki Bīriņu pilī	0.2
Cirka izrāde	0.2
Ghetto Games Ventspilī	0.2
Krāsu festivāls "Holi"	0.2
Izstāde Ziemeļblāzmā	0.2
Imantdienas	0.2
Kantri mūzikas festivāls	0.2
Šlāģervasara	0.2
Festivāls "Dziesma manai paaudzei"	0.1
Grāmatu draugu dienas Tērvetē	0.1
Jeļenas Vajengas un Intara Busuļa koncerts Arēnā Rīga	0.1
Grupas "Līvi" koncerts	0.1
Allas Duhovas balets TODES	0.1
Zelta šlāģeris Madonā	0.1
Amigo Dzintara dziesmu aptaujas noslēguma koncerts	0.1
Koka skulptūru izstāde Valmierā	0.1

Festivāls "Seven Hills"	0.1
Nadeždas Babkinas koncerts	0.1
Veras Brežņevas koncerts	0.1
Comedy club HBD show	0.1
Baleta izrāde	0.1
Alūksnes Pilssalas atklāšana	0.1
Amatieru teātra festivāls	0.1
Intara Busuļa koncerts	0.1
Brīvdabas izstāde Siguldā	0.1
Cēsu mākslas festivāls	0.1
Raimonda Tigula koncerts	0.1
Ģimeņu parāde	0.1
Jomas ielas svētki	0.1
Jūras svētki	0.1
Festivāls "Jazz May Penza"	0.1
Mini festivāls Dikļu pilī	0.1
Teātra festivāls "Tālvils"	0.1
Teātra pasākums "Ķiršu dārzs"	0.1
Jolkas koncerts	0.1
BI-2 koncerts	0.1
Jāņa Dripes autosporta sacīkstes	0.1
Grigorija Ļepsa koncerts	0.1
Raimonda Paula sadziedāšanās svētki	0.1
Pliķu skrējieni Kuldīgā	0.1
Rallijs	0.1
Džeza mūzikas festivāls	0.1
Rožu svētki Rundāles pilī	0.1
Senās mūzikas festivāls	0.1
Rudo svētki Krāslavā	0.1
Filmu festivāls "Rojal"	0.1
Puķu draugu saiets Alūksnē	0.1
DiDula koncerts	0.1
Dižmāras gadatirgus Talsos	0.1
Dzintaru mazās koncertzāles atklāšana	0.1
Starptautiskais mākslas forums "Eurojurmala"	0.1
Garīgās mūzikas koncerts	0.1
Bērnu mūzikas festivāls	0.1
Natālijas Imbruglijas koncerts	0.1
Mūzikla izrāde	0.1
Motociklistu saiets "Kurland Bike Meet"	0.1
Festivāls "Baltic Summer Radio dance festival"	0.1
Cita atbilde	3.2
Grūti pateikt	51.1

Papildu informācija:

Teika Lapsa

DNB bankas sabiedrisko attiecību vadītāja

Tel. 29161561

E-pasts: teika.lapsa@dnb.lv